

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

**terenu w rejonie ulic: Powstańców Wielkopolskich,
Polnej oraz Ustronie,
obręb ewidencyjny 05 i 06 m. Janikowo,
gm. Janikowo**

organ sporządzający:

**Burmistrz Gminy
i Miasta Janikowo**

wykonawca:

**Pracownia Ochrony Środowiska
i Systemów Informacji Geograficznej
GEOECOM**

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko

czerwiec 2023

1. WSTĘP	5
2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW	6
3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU	10
4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU	11
5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU	12
5.1. Położenie obszaru opracowania	12
5.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne	13
5.3. Rzeźba terenu	14
5.4. Budowa geologiczna	14
5.5. Wody podziemne	14
5.6. Wody powierzchniowe	15
5.7. Walory przyrodnicze	15
5.8. Obiekty kultury materialnej	16
6. OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY	16
6.1. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją	16
6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu	16
6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi	17
6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych	17
7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	18
7.1. Degradacja powietrza atmosferycznego	18
7.2. Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi	18
7.3. Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych	19
7.4. Hałas	19
7.5. Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego	22
7.6. Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej	22
8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	22
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	23
10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000	28
11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	28
12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY	29
13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	29
14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	30
15. ANALIZA WARIANTOWA	30
16. WNIOSKI	31
17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	31
18. OŚWIADCZENIE	33
19. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	33

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza jest częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opracowywanego na podstawie uchwały nr XXXII/290/2022 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Powstańców Wielkopolskich, Polnej oraz Ustronie, obręb ewidencyjny 05 i 06 m. Janikowo, gm. Janikowo. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko opiera się o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą ooś”.

Całość prac wykonanych w celu sporządzenia niniejszego opracowania spoczywała po stronie autorów - Jakuba Makarewicza, Pauliny Mateckiej i Darii Witkowskiej. W opracowaniu Prognozy wykorzystano materiały źródłowe, których wykaz zamieszczono na końcu opracowania.

Obligatoryjny zakres prognozy oddziaływania na środowisko opracowywanej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego precyzuje art. 51 ustawy ooś. Zakres ten został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Organy nie wniosły zmian w zakresie prognozy w przedmiotowej sprawie, w stosunku do zakresu zawartego w ustawie ooś.

Prognoza sporządzona została według zaleceń zawartych w podręczniku „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych” M. Kistowskiego i M. Pchałka (2009). Obejmuje ona cztery części podstawowe i piątą – podsumowującą, na które składają się:

- Część dokumentacyjno-analityczna, polegająca na określeniu metod sporządzania prognozy, omówieniu treści ocenianego projektu dokumentu planistycznego oraz celów sformułowanych w innych przyjętych lub wcześniej przygotowanych dokumentach dotyczących przestrzeni przedmiotowego obszaru, a także na charakterystyce stanu środowiska oraz problemów ochrony środowiska (szczególnie odnoszących się do obszarów i obiektów chronionych w świetle u.o.p.) w obszarze objętym opracowaniem.
- Część dotycząca oceny zgodności z innymi dokumentami, polegająca na ocenie wewnętrznej zgodności dokumentu, sposobu uwzględnienia w analizowanym dokumencie celów (w szczególności dotyczących ochrony środowiska) sformułowanych w innych dokumentach dotyczących opracowywanego obszaru, a także ocenie sposobu uwzględnienia w ocenianym dokumencie problemów ochrony środowiska występujących na analizowanym obszarze, szczególnie dotyczących ochrony przyrody.
- Część oceny oddziaływania na środowisko, która obejmuje określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, ludzi oraz wybrane elementy środowiska „zbudowanego” oraz na cele i przedmiot ochrony, jak i integralność oraz spójność obszarów Natura 2000.
- Część konkluzji i wskazań dotyczących zmian projektu dokumentu, stanowiących kluczowe wnioski z przeprowadzonej oceny, zawierające w szczególności charakterystykę oddziaływań i ich istotności (w tym dla gatunków i siedlisk o znaczeniu priorytetowym) oraz propozycje: 1) działań łagodzących, 2) rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w ocenianym dokumencie, w tym odrębnie dla działań mogących powodować znaczące negatywne skutki dla celów i przedmiotów ochrony oraz integralności i spójności obszarów N2000, 3) działań kompensujących negatywne skutki dla środowiska, a szczególnie dla obszarów N2000, 4) metod monitorowania skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu planistycznego dla środowiska.
- Część podsumowująca, zawierająca wnioski z wcześniej przeprowadzonych etapów.

Główną częścią prognozy jest identyfikacja źródeł zagrożeń oraz określenie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na środowisko i jego poszczególne elementy z uwzględnieniem zależności między nimi.

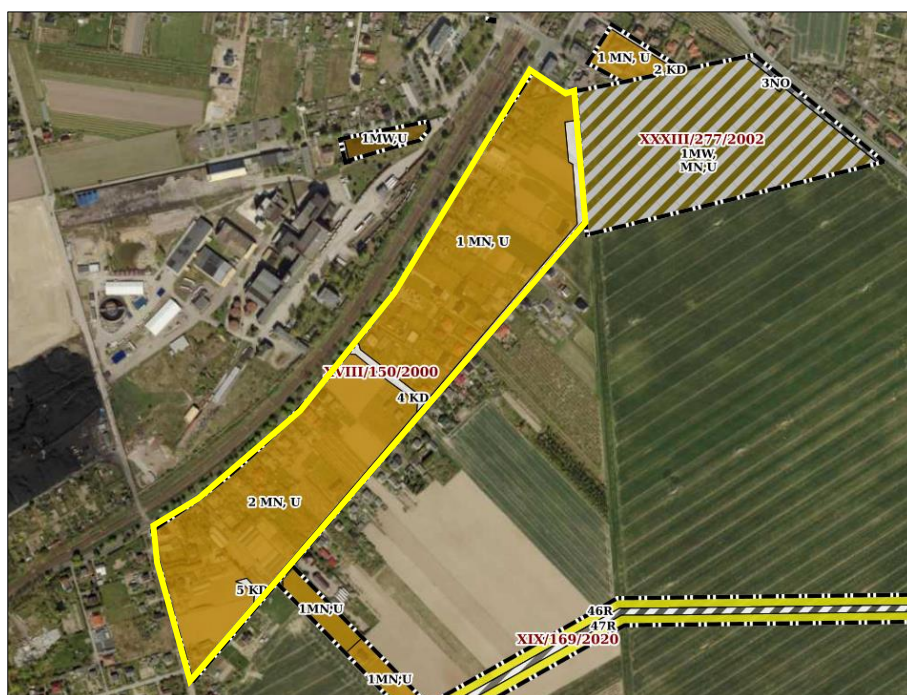
Prognoza jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu - tj. projektu planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wskazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji zapisów planu, a pokazuje, na przykładzie konkretnych przykładów, ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do szczegółów technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań

2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w południowo-wschodniej części miasta Janikowo. W granicach planu występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz usługowa, a urozmaicenie stanowi zróżnicowana gatunkowo zieleń przydomowa i przyuliczna. Projekt planu ma na celu wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i drogową, na terenach otwartych, częściowo użytkowanych rolniczo w obrębie terenów miejskich, przy jednoczesnym zachowaniu istniejącej zabudowy.

Obecnie na obszarze objętym opracowaniem obowiązują przepisy uchwały nr XVIII/150/2000 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 23 sierpnia 2000 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta Janikowa, obejmujących tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami oraz pod zespół garaży – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami o charakterze nieuciążliwym (1 MN,U; 2 MN,U), publiczne drogi dojazdowe (3-4 KD), droga pieszo-jezdna (5 KD).

Rysunek 1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w rejonie obszaru objętego projektem planu (żółta linia; źródło mapy.mojregion.info)

W uchwale nr XXXII/290/2022 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 29 marca 2022 r. postanowiono, iż celem sporządzenia niniejszego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zagospodarowania terenu zabudowy wraz z obsługą komunikacyjną. Realizacja ustaleń planu przyczyni się do zrównoważonego rozwoju przestrzennego gminy.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania fizyczne, przyrodnicze oraz wynikające z dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni, obszar planu został podzielony na tereny funkcjonalno-przestrzenne, charakteryzujące się odmiennymi warunkami, wpływającymi na ich obecne i docelowe przeznaczenie, zagospodarowanie i użytkowanie. Jednostki te są wyraźnie zdefiniowane w strukturze przestrzennej. W granicach projektu miejscowego planu wyznaczono tereny:

- **MN-U** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- **KDD** – teren komunikacji drogowej publicznej – teren drogi dojazdowej,
- **KR** – teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Rozwiązania przyjęte w ocenianym dokumencie

Przedmiotowe tereny zlokalizowane są na obrzeżach miasta Janikowo. W stanie obecnym część terenów jest zajęta przez zabudowę – mieszkaniową i usługową, z kolei tereny otwarte stanowią użytki rolne. Ze względu na sąsiedztwo zabudowy oraz obecność elementów infrastrukturalnych, obszar wykazuje silniejsze powiązania z terenami zurbanizowanymi. Plan przewiduje przedmiotowe tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną lub usługi wraz z drogami dojazdowymi i wewnętrznymi. Istniejąca zabudowa zostanie zachowana, a tereny otwarte, dotąd wykorzystywane m.in. jako pola uprawne i sady zostaną zagospodarowane na zasadzie podobieństwa do funkcji występujących w otoczeniu.

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz kształtowania krajobrazu w granicach obszaru objętego projektem planu ustalono, że obowiązuje zagospodarowanie terenu prowadzące do utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych i różnorodności form krajobrazowych. Zakres prac ziemnych podczas realizacji ustaleń planu powinien w maksymalnym stopniu sankcjonować istniejące ukształtowanie terenu. Ponadto zakazano zmiany stosunków wody w gruncie, a zwłaszcza kierunku odpływu znajdującej się na nim wody opadowej – ze szkodą dla gruntów sąsiednich, a także odprowadzenia wód oraz ścieków na grunty sąsiednie, zgodnie z przepisami odrębnymi. Kwestię dopuszczalnych poziomów natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progową poziomu hałasu dla terenów według ich przeznaczenia należy rozpatrywać zgodnie z przepisami odrębnymi, dodatkowo ustalono, że budynki zlokalizowane na działkach usytuowanych wzdłuż drogi publicznej należy skutecznie zabezpieczać przed hałasem i drganiami, przy czym ochrona akustyczna należy do właściciela terenu. W granicach obszaru zakazano lokalizacji inwestycji mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, zgodnych z przepisami odrębnymi.

W projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako funkcję dominującą można wskazać mieszkalnictwo i usługi. Ustalono, że działalność gospodarcza i inwestycyjna musi uwzględniać warunki wynikające z ochrony przyrody i ochrony jakości wód podziemnych. W kwestii usług, z wyjątkiem istniejących działalności gospodarczych zlokalizowanych na terenach 1MN-U i 2MN-U, wprowadzono zakaz lokalizacji usług niepożądanych społecznie, rozumianych jako instalacje i urządzenia do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów oraz punkty ich zbierania i magazynowania, warsztaty ślusarskie, samochodowe, blacharnie, lakiernie, stolarnie itp. Ponadto ustalono, że działalność usługowa prowadzona na obszarze objętym projektem planu nie może powodować uciążliwości dla funkcji mieszkaniowej oraz uciążliwości w formie zjawisk fizycznych dla otaczającego środowiska zwłaszcza w formie hałasu, wibracji, zanieczyszczenia powietrza, wód itp., nie kwalifikujących się do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko według norm określonych odrębnymi przepisami, w tym z zakresu ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej. W planie dopuszczono wszelkiego rodzaju działalność usługową związaną

z zaspokojeniem potrzeb mieszkańców, prowadzoną w budynku bądź lokalu spełniającym wymogi przepisów właściwych dla danej funkcji, w tym np. handel, działalność biurowa, ochrona zdrowia, edukacja, sport, gastronomia, informacja turystyczna i usługi administracji publicznej, w tym funkcje oświatowo-kulturalne oraz związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców. Na analizowanym obszarze obowiązuje zakaz lokalizacji funkcji i obiektów niezwiązanych z podstawowym przeznaczeniem terenu i jego obsługą z wyłączeniem inwestycji celu publicznego.

W planie ustalono zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu. Zadbano o harmonijny wygląd nowej zabudowy poprzez m.in.: szczegółowe ustalenia związane z rodzajem dachów czy ilością kondygnacji. Dla terenów MN-U przewidziano możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o wysokości do 10 m, przy dwóch kondygnacjach nadziemnych oraz dopuszczono realizację zabudowy gospodarczej, garażowej lub gospodarczo-garażowej wolnostojącej lub zespolonej z innymi budynkami o wysokości do 5 m. Maksymalna wysokość zabudowy usługowej na analizowanym obszarze wynosi 6 m (jedna kondygnacja nadziemna). Ustalono, że funkcje mieszkaniowe oraz usługowe mogą występować samodzielnie lub wspólnie. Dopuszczono podpiwniczenie budynków. Przewidziano udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie minimum 40% powierzchni działki budowlanej. Nakazano sytuowanie nowych budynków zgodnie z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy.

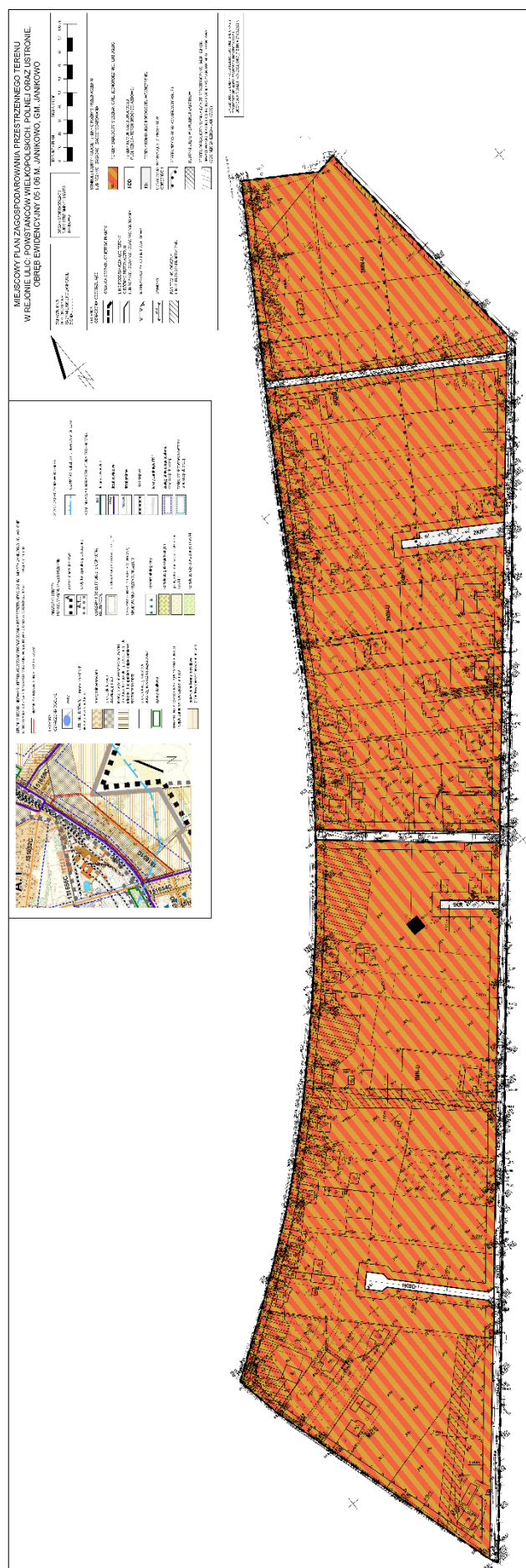
W planie zawarto także szczegółowe ustalenia dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, ze względu na obecność strefy ochrony konserwatorskiej „B”, a także budynków ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, wobec których nakazano stosować wymogi przepisów odrębnych.

W projekcie planu zawarto zapisy odnośnie do infrastruktury technicznej. Dopuszczono możliwość budowy, rozbudowy i przebudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym urządzeń melioracji wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi. W stosunku do istniejącej sieci uzbrojenia technicznego oraz urządzeń melioracji wodnych ustalono, że podlegają zachowaniu i wkomponowaniu w przewidywane zagospodarowanie terenu. Określono zasady obsługi terenu w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą, a także zaopatrzenie w gaz, uregulowano kwestie odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych oraz gromadzenia odpadów.

W projekcie uwzględniono również występowanie napowietrznych linii średniego napięcia, wobec czego wyznaczono pas technologiczny według przepisów odrębnych o szerokościach: 7,0 m w obie strony od osi linii 15 kV, w obrębie którego obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

W projekcie planu zawarto wytyczne odnośnie terenów kolejowych. Analizowany obszar sąsiaduje z linią kolejową nr 353 relacji Poznań Wschód – Skandawa o znaczeniu państwowym. W związku z tym w projektowanym dokumencie wyznaczono strefę ograniczeń wynikającą ze strategicznych map hałasu opracowanych dla ww. linii kolejowej. Ustalono, że nowe budynki mieszkalne należy lokalizować z uwzględnieniem tej strefy. Tym samym zadbane o odpowiednią ochronę akustyczną terenów wrażliwych.

Projektowany dokument reguluje kwestie w zakresie obsługi komunikacyjnej poprzez drogi publiczne zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie granicy opracowania oraz projektowane drogi dojazdowe (1KDD–4KDD) i wewnętrzne (1KR–2KR), zapewniając ciągłość powiązań pasa drogowego, w tym jezdni ścieżek rowerowych, chodników z zewnętrznym układem komunikacyjnym. W granicach terenów komunikacji zakazano wznoszenia obiektów kubaturowych nie związanych z infrastrukturą techniczną. Dopuszczono budowę, rozbudowę i przebudowę obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanej z ruchem drogowym.

Rysunek 2. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Powstańców Wielkopolskich, Polnej oraz Ustronie, obręb ewidencyjny 05 i 06 m. Janikowo, gm. Janikowo – rysunek w pomniejszeniu

W stosunku do obowiązującego miejscowego planu można stwierdzić, że projektowany dokument wprowadza niewielkie zmiany w zakresie podstawowego przeznaczenia terenów. Projekt planu ma charakter korygujący obowiązujące aktualnie zapisy w zakresie wskaźników zagospodarowania terenu oraz przyjmuje rozwiązania adekwatne do wniosków właścicieli nieruchomości, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów prawa, w tym z dziedziny ochrony środowiska. Obowiązujący plan z 2000 r. wprowadza na analizowanym obszarze funkcję mieszkaniową jednorodzinną z usługami o charakterze nieuciążliwym, w tym ogrodnicze. Projektowany dokument utrzymuje podstawowe przeznaczenie, jednak modyfikacji uległy granice poszczególnych terenów, a przede wszystkim zasady obsługi komunikacyjnej. W odniesieniu do terenów zabudowanych jako istotne zmiany względem obowiązujących ustaleń, można wskazać wydzielenie z obowiązującego terenu 1 MN,U dwóch projektowanych – 2MN-U oraz 3MN-U. Co istotne wykluczono na przedmiotowym obszarze możliwość realizacji usług niepożądanych społecznie, poza już istniejącymi obiektami.

W odniesieniu do terenów obsługi komunikacyjnej istotną zmianą jest włączenie północnego fragmentu obowiązującego terenu 3 KD oraz terenu 5 KDD do projektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (3MN-U, 1MN-U). By zapewnić dojazd do ww. terenów zabudowy wydzielono nowe tereny komunikacyjne – odpowiednio 4KDD oraz 1KDD. Wydzielono również nowe drogi wewnętrzne (KR) od strony ul. Polnej, zapewniając odpowiednią obsługę terenów zabudowanych. Zachowano w większości istniejące tereny 3 KD i 4 KD, które stanowią podstawowe ciągi komunikacyjne na danym terenie.

Zmiany takie wymuszają również modyfikację przebiegu nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz nowe wskaźniki zabudowy. Ustalono maksymalną wysokość zabudowy (we wcześniejszych ustaleniach wpisana była jedynie liczba kondygnacji budynku), doprecyzowano szczegółowe ustalenia związane z rodzajem dachów a także ustalono udział powierzchni biologicznie czynnej (we wcześniejszych zapisach właściciel był zobowiązany do przeznaczenia maksymalnej powierzchni działek pod zielenią użytkową lub ozdobną, w projekcie ustalono konkretną wartość).

W projektowanym dokumencie doprecyzowano także przepisy związane z infrastrukturą techniczną. Projektowany dokument rozszerza katalog możliwych do stosowania rozwiązań dotyczących odprowadzania ścieków, zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną oraz gaz. W projekcie dopuszczono zaopatrzenie w ciepło również ze źródeł energii odnawialnej, z wyłączeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych. W zakresie zaopatrzenia w wodę wprowadzono zakaz budowy własnych ujęć.

Wszystkie wprowadzone zmiany mają charakter dostosowujący zagospodarowanie do aktualnych potrzeb i warunków rozwojowych obszaru. Przyjęcie analizowanego dokumentu pozwoli na osiągnięcie ładu przestrzennego w tej części miasta, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU

Generalnie stan środowiska w opisywanym obszarze odpowiada środowiskom terenów miejskich, zabudowanych, ale również otwartych, położonych na obrzeżach miasta. Projekt planu nie wprowadza zatem funkcji i zabudowy na teren wolny od przekształceń. Analizowany obszar posiada miejscowy plan z 2000 r. zatem planowane zagospodarowanie ma na celu zmianę obowiązujących ustaleń, adekwatnie do planów wnioskodawców i potrzeb ochrony środowiska. Na obszarze objętym projektem planu wskazać można problemy środowiskowe typowo miejskie, związane z hałasem czy zanieczyszczeniem powietrza.

Analizowany obszar przylega do ul. Powstańców Wielkopolskich (droga powiatowa), która stanowi trasę o wysokim natężeniu ruchu pojazdów, w tym również ciężarowych. W związku z tym jest on narażony na hałas oraz emisję gazów i pyłów do powietrza. Pozostałe drogi w granicach i sąsiedztwie opracowania stanowią trasy o niskim/średnim natężeniu ruchu. Nie bez znaczenia

dla klimatu akustycznego pozostaje również zabudowa usługowa, ze względu na możliwość pojawienia się wzmożonego ruchu samochodów ciężarowych oraz dostawczych obsługujących te obiekty. Należy jednak wziąć pod uwagę, że są to pojedyncze obiekty, zatem nie przewiduje się, aby w wyniku ich funkcjonowania doszło znacznego wzrostu natężenia ruchu pojazdów, a tym samym do przekroczenia dopuszczalnych norm w zakresie oddziaływania na jakość powietrza czy też hałas.. Na klimat akustyczny wpływa także linia kolejowa przebiegająca na północ od granic obszaru. Obecnie w granicach obszaru objętego projektem planu występuje zieleń wysoka, która pełni funkcje izolacyjne, wyciszające, jednak zasadne wydaje się jej zagęszczenie, co wpłynie pozytywnie również na walory estetyczne obszaru. W zależności od rodzaju przyszłego zagospodarowania, zabudowy, należy mieć na uwadze wprowadzenie rozwiązań ograniczających negatywny wpływ hałasu na mieszkańców, np. zastosowanie rozwiązań budowlanych, o odpowiednich parametrach akustycznych czy wprowadzenie nowej zieleni.

Stan aerosanitarny przedmiotowych terenów można uznać za umiarkowanie korzystny. Ze względu na występowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej zaopatrywanej w ciepło z indywidualnych źródeł ogrzewania istotne jest jak największe ograniczenie emisji niskiej. Ponadto na warunki aerosanitarnie obszaru wpływa także emisja napływowa. W związku z tym należy dążyć do minimalizowania negatywnych skutków funkcjonowania zabudowy dla środowiska, wskazując potrzebę stosowania nisko- lub bezemisyjnych nośników energii.

Przedmiotowe tereny położone są na wysoczyźnie morenowej zbudowanej z glin zwałowych. W związku z tym utwory przypowierzchniowe zapewniają dobrą ochronę przed zanieczyszczeniem wód podziemnych, jednak należy podejmować działania mające na celu niedopuszczenie do pogorszenia jakości środowiska wodno-gruntowego, zwłaszcza, że analizowany obszar położony jest w zlewni bezpośredniej Jeziora Pakoskiego. Warunki i zagospodarowanie zlewni bezpośredniej jest kluczowe dla zachowania dobrej jakości wód jeziora, w związku z czym ustalenia projektu planu powinny dążyć do ochrony wód przed migracją związków biogennych po powierzchni terenu lub w warstwie przypowierzchniowej gruntu. Wobec powyższego należy zadbać o racjonalne rozwiązania w zakresie gospodarki wodami opadowymi, roztopowymi oraz ściekami komunalnymi.

Analizowany obszar stanowią w części tereny otwarte, rolne. Biorąc jednak pod uwagę korzystne warunki geotechniczne, zagospodarowanie występujące w otoczeniu, a także dostępność komunikacyjną nie ma przeciwwskazań do wprowadzenia tam innego użytkowania niż dotychczasowy. Wskazane jest jednak zagospodarowanie terenu z wykorzystaniem różnorodnej zieleni, w tym ozdobnej, dzięki czemu krajobraz będzie prezentował pozytywne walory widokowe. W przypadku powstania nowej zabudowy, należy dołożyć starań, aby odpowiadała funkcjom występującym w otoczeniu.

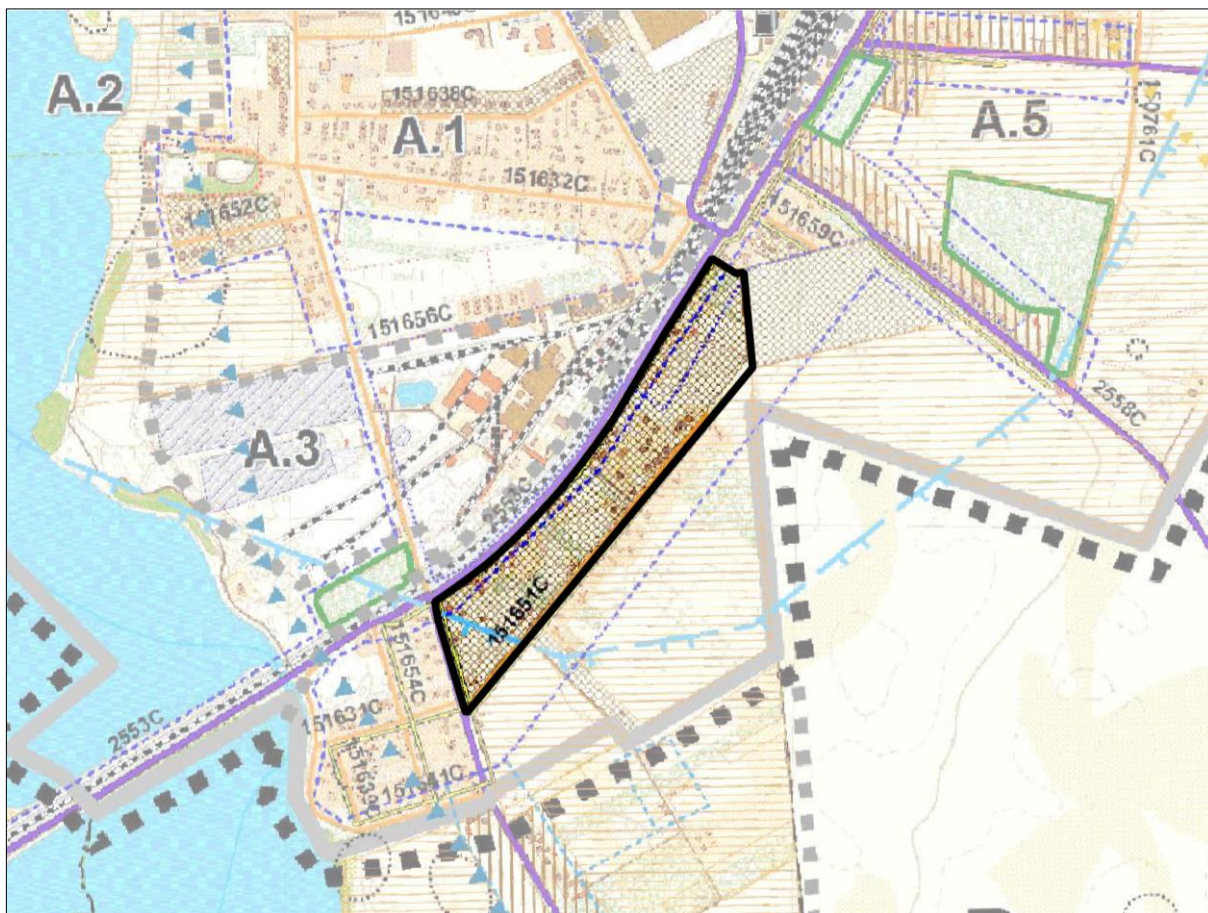
4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Janikowo

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Janikowo zostało przyjęte uchwałą nr XIX/159/2016 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 27 września 2016 r. W ww. Studium przedmiotowe tereny znajdują się w granicach obszaru A – miasta Janikowo, w strefie A.5 – dalszego rozwoju (mieszkaniowa). Strefa dalszego rozwoju obejmuje tereny zlokalizowane w południowo-wschodniej części miasta, oddzielone od pozostałych stref torami kolejowymi.

Ustalenia Studium dla danej jednostki przewidują jako funkcję wiodącą - budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, z kolei jako uzupełniającą: usługi i handel. Dla strefy ustalono: przekształcenia i uzupełnienia zabudowy w obrębie istniejącego zainwestowania, mające na celu podniesienie standardów i walorów architektonicznych obiektów, potencjalne tereny rozwojowe objęte zamiarem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, realizację ustaleń

miejsowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach, na których one obowiązują.

Rysunek 3. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Janikowo (obszar objęty projektem planu zaznaczono czarnym kolorem)

5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU

5.1. Położenie obszaru opracowania

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w południowo-wschodniej części miasta Janikowo, w obrębach ewidencyjnych 05 i 06 m. Janikowo, na północy miejsko-wiejskiej gminy Janikowo. Pod względem administracyjnym jest to zachód powiatu inowrocławskiego i południowy zachód województwa kujawsko-pomorskiego. Biorąc pod uwagę zaktualizowaną regionalizację fizycznogeograficzną (Solon, Borzyszkowski, i in., 2019) przedmiotowy obszar znajduje się w centrum mezoregionu Pojezierze Żnińsko-Mogileńskie (315.58), należącego do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5)

Analizowane tereny zajmują powierzchnię około 15 ha. Granice obszaru przebiegają wzdłuż działek ewidencyjnych. Na południowym wschodzie tereny przylegają do ul. Polnej (droga gminna nr 151651C), natomiast od zachodu do fragmentu ul. Ustronie (droga powiatowa nr 2559C). Na zachodzie/północnym zachodzie granica wiedzie wzdłuż ul. Powstańców Wielkopolskich (droga powiatowa nr 2553C), z kolei na północy tereny planu sąsiadują z zabudową mieszkaniową.

Działki objęte projektem planu stanowią tereny o zróżnicowanym zagospodarowaniu. Przedmiotowe tereny zlokalizowane są na obrzeżach terenów miejskich, w obrębie terenów będących w trakcie przekształceń. W granicach analizowanych działek występują zarówno tereny zabudowane jak i tereny otwarte, niezagospodarowane oraz tereny rolne. Znajdują się tam budynki mieszkalne jednorodzinne oraz usługowe m.in. z zakresu mechaniki i serwisu pojazdów, ogrodnictwa (gospodarstwo szkółkarskie) czy też hotelarstwa – noclegi. Zabudowie towarzyszy zieleni, głównie

zróżnicowana gatunkowo przydomowa zieleń ozdobna, zimozielona, a także trawniki oraz drzewa.

Znaczną część obszaru stanowią tereny otwarte – do tej pory niezabudowane w postaci pól uprawnych oraz sadów, a także tereny porośnięte roślinnością wkraczająca w ramach sukcesji wtórnej. W granicach obszaru objętego projektem planu występują użytki rolne zaliczane do gruntów ornych dobrych i średnich. Położenie w mieście oraz dostępność komunikacyjna sprawiają, że przedmiotowe tereny są atrakcyjne dla inwestorów. W związku z tym przydatność części gruntów dla działalności rolniczej ma znaczenie drugorzędne. Analizowany obszar wyposażony jest w niezbędną infrastrukturę techniczną, tj. wodociąg, kanalizację sanitarną, gazociąg oraz kablowe linie elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Ponadto przez obszar przebiegają napowietrzne linie średniego napięcia.

W otoczeniu obszaru struktura zagospodarowania terenu także wykazuje zróżnicowanie. W odległości około 30 m od granic obszaru przebiega linia kolejowa nr 353 relacji Poznań Wschód – Skandawa o znaczeniu państwowym. Za terenami kolejowymi występują tereny o charakterze przemysłowym. W najbliższym otoczeniu występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z towarzyszącymi drobnymi usługami. Około 300 m na zachód zlokalizowane jest Jezioro Pakoskie wraz z towarzyszącą roślinnością nadjeziorną. Na południe oraz wschód od przedmiotowych terenów, za zabudową, występują tereny otwarte, rolne, urozmaicone przez rowy melioracyjne oraz oczka wodne.

Rysunek 4. Ortofotomapa przedstawiająca obszar projektu planu (czarna linia przerywana) i tereny przyległe (źródło: geoportal.gov.pl)

5.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu rejonu klimatycznego Pojezierza Pomorskiego. Warunki pogodowe kształtowane są tu przez masy powietrza napływające z głębi Eurazji oraz w mniejszym stopniu znad Atlantyku. Charakterystyczną cechą występującego klimatu jest wpływ terenów zabudowanych oraz wód powierzchniowych na topoklimat obszarów.

W granicach analizowanego obszaru występuje topoklimat terenów otwartych. Charakterystyczne jest dla niego występowanie korzystnych warunków termicznych oraz wilgotnościowych, a także dobre przewietrzanie – są to tereny o predyspozycjach do rozwoju budownictwa. Występowanie zabudowy modyfikuje jednak warunki przewietrzania i zmniejsza prędkość wiatru, natomiast powierzchnie utwardzone wpływają na większą kumulację ciepła. Istotnym czynnikiem topoklimatycznym są wody powierzchniowe – Jezioro Pakoskie, zwiększające wilgotność powietrza. Pozytywnie na warunki aerosanitarne obszaru oddziałuje również zieleń wysoka, która zwiększa wilgotność powietrza i ogranicza prędkości wiatrów. W związku z powyższym, topoklimat analizowanego obszaru można uznać za korzystny.

5.3. Rzeźba terenu

Pod względem geomorfologicznym obszar opracowania zlokalizowany jest w obrębie wysoczyzny morenowej. Ze względu na przekształcenia antropogeniczne (celowe, związane z zabudową i drogami) obszar nie wykazuje większego różnicowania rzeźby terenu. Powierzchnia analizowanego obszaru kształtuje się na wysokościach 88-92 m n.p.m. Najwyżej położone tereny (90-92 m n.p.m.) zlokalizowane są na północy. Następnie teren łagodnie opada w kierunku południowym/południowo-zachodnim, w stronę rynny Jeziora Pakoskiego, by w rejonie ul. Ustronie osiągnąć około 88 m n.p.m. Są to najniższe położone tereny w granicach obszaru. Znaczna część analizowanego terenu ma wysokości kształtujące się w zakresie 90-92 m n.p.m. Maksymalna deniwelacja w granicach obszaru wynosi 4 m. Średni spadek dla obszaru nie przekracza 1,5%.

W trakcie rozwoju miasta przedmiotowe tereny zostały częściowo poddane przekształceniom wynikającym z niwelowania terenów pod zabudowę czy ciągi komunikacyjne. Przy czym należy zauważyć, że największe przekształcenia występują w miejscach, gdzie rozwinęła się zabudowa, z kolei pozostałe tereny wykazują względnie naturalne formy ukształtowania terenu. Przekształcenia rzeźby wynikają również z rolniczego użytkowania części gruntów. Na obszarze objętym projektem planu nie występują tereny narażone na występowanie ruchów masowych i ich uruchomienie w przyszłości. Cały obszar jest wolny od osuwisk. Warunki morfometryczne są korzystne pod względem rozwoju inwestycji.

5.4. Budowa geologiczna

Utworami powierzchniowymi, występującymi w obrębie całego przedmiotowego obszaru są gliny zwałowe fazy poznańskiej stadiu głównego zlodowacenia północnopolskiego, zalegające na piaskach i żwirach wodnolodowcowych fazy leszczyńskiej. Osady czwartorzędowe zostały zdeponowane na plioceńskich łożach pstrych. Głębiej zalegają mioceńskie piaski i mułki z wkładkami węgla brunatnego na piaskach i mułkach oligocenu.

Wymienione utwory cechują się korzystnymi parametrami geologiczno-inżynierskimi pod przyszłą zabudowę i nie stanowią potencjalnego zagrożenia geotechnicznego dla budynków. Nie stwierdzono występowania gruntów organicznych. Właściwości utworów powierzchniowych nie predysponują terenu do powstania procesów denudacyjnych i erozyjnych.

W granicach obszaru opracowania planu i jego najbliższym otoczeniu nie stwierdzono występowania złóż kopalin, a także obszarów i terenów górniczych.

5.5. Wody podziemne

Południowy fragment obszaru zlokalizowany jest w granicach trzeciorzędowego zbiornika o charakterze porowym – GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno. Zgodnie z podziałem Polski na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd) działki objęte opracowaniem zlokalizowane są w obrębie JCWPd nr 43 (PLGW600043). Wody podziemne zalegają na głębokości dochodzącej do około 5m p.p.t i kierują się na południowy zachód – głębokość zmniejsza się w miarę zbliżania do Jeziora Pakoskiego.

Budowa geologiczna determinuje, poza występowaniem poziomów wodonośnych, również odporność układu hydrogeologicznego na przedostawanie się zanieczyszczeń z powierzchni terenu do wód podziemnych. Układ odporności jest tutaj silny – utwory powierzchniowe zapewniają izolację i ograniczają przedostawanie szkodliwych substancji do podłoża. Łatwą przepuszczalność wykazują przede wszystkim tereny otwarte, natomiast tereny zabudowane wykazują większą odporność na infiltrację substancji z powierzchni terenu, dzięki występującym tam powierzchniom utwardzonym, ograniczającym odpływ do gruntu.

Na analizowanym obszarze nie występują ujęcia wód podziemnych. Nie znajduje się on również w granicach stref ochrony bezpośredniej ujęć z obszaru gminy.

5.6. Wody powierzchniowe

Analizowany obszar znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Noteć Zachodnia (RW600018188299) o statusie silnie zmienionej części wód. Noteć nie zawiera się w granicach analizowanego obszaru. Na przedmiotowym obszarze nie występują powierzchniowe obiekty hydrograficzne.

Rozpatrywane tereny położone są w granicach zlewni bezpośredniej Jeziora Pakoskiego, dla którego wyznaczono dwie Jednolite Części Wód Powierzchniowych Jeziornych - Pakoskie Pn. (LW10436) oraz Pakoskie Płd. (LW10433) o statusie silnie zmienionej części wód.

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przedmiotowe tereny znajdują się poza wyznaczonym obszarem zagrożenia powodziowego.

5.7. Walory przyrodnicze

Obszar objęty projektem planu ze względu na położenie w obrębie terenów zurbanizowanych posiada specyficzne cechy środowiskowe wynikające z oddziaływania czynników antropogenicznych. W wyniku rozwoju miasta, realizacji ciągów komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej naturalnie wykształcone siedliska zostały przekształcone. W związku z tym gatunki rodzime ustąpiły wprowadzanym i w pełni uzależnionym od człowieka, tak jak np. w przypadku terenów zielonych w pobliżu zabudowy czy dróg, a także rozwijających się samoistnie w obrębie terenów nieużytkowanych. Roślinność zaplanowana przez człowieka pełni w mieście głównie funkcje estetyczne, izolacyjne, ale także ekologiczne.

Flora obszaru objętego opracowaniem wykazuje zmienność, zależną od zagospodarowania terenu występującego w otoczeniu. Wskazać można tam typowe zbiorowiska antropogeniczne zasiedlające nieużytki i przydroża, roślinność ozdobną towarzyszącą zabudowie oraz uprawy rolne.

Na terenach otwartych dominuje roślinność trawiasta oraz uprawy, którym towarzyszą gatunki antropogeniczne, związane m.in. z przydrożami. Są to zbiorowiska ruderalne oraz segetalne, zbudowane najczęściej z babki zwyczajnej *Plantago major*, mniszka pospolitego *Taraxacum officinale*, perzu *Elymus repens*. Charakterystyczna jest dla nich odporność na zmianę warunków siedliskowych i szybkie rozprzestrzenianie.

Zabudowie towarzyszy roślinność mająca ściśle zaplanowany wygląd. Są to drzewa i krzewy ozdobne, a także regularnie pielęgnowane żywopłoty i trawniki. Roślinność wysoka o charakterze estetycznym, ale również izolacyjnym jest spotykana nie tylko przy zabudowie mieszkaniowej, ale również wzdłuż ciągów komunikacyjnych m.in. przy ul. Powstańców Wielkopolskich. Do drzew najczęściej występujących na przydrożach można zaliczyć: klon *Acer*, lipę *Tilia*, kasztanowiec *Aesculus* oraz drobne krzewy. Na zapleczu terenów zabudowanych występują sady.

Ze względu na położenie w granicach miasta, rozpatrywany obszar nie wykazuje szczególnej różnorodności gatunków fauny, zwłaszcza większej. Biorąc pod uwagę bliskość Jeziora Pakoskiego obszar może stanowić trasę przelotu ornitofauny żerującej w okolicach jeziora, a także ornitofauny typowo miejskiej.

5.8. Obiekty kultury materialnej

Część obszaru znajduje się w granicach strefy ochrony konserwatorskiej „B”. Ponadto na przedmiotowych terenach zlokalizowane są obiekty ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków – budynki przy ul. Powstańców Wielkopolskich. W obrębie analizowanych działek nie występują strefy ochrony archeologicznej.

6. OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY

6.1. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją

Biorąc pod uwagę formy ochrony przyrody wskazane przez ustawę o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.) w granicach obszaru nie znajduje się żadna ze wskazanych form. Analizowane tereny położone są poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi przez Instytut Biologii Ssaków PAN. W najbliższym otoczeniu obszaru objętego opracowaniem znajdują się:

- Rezerwat przyrody „Mierucinek” – około 6,0 km na NW;
- Nadgoplański Park Tysiąclecia – około 16,0 km na SE;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich – około 13,3 km na NW;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich – około 14,6 km na S;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich – około 16,6 km na NE;
- Ostoja Nadgoplańska PLB040004 – około 16,2 km na SE;
- Obszar Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie PLH300026 – około 14,4 km na S;
- Obszar Natura 2000 Ostoja Barcińsko-Gąsawska PLH040028 – około 17,1 km na W.

Rysunek 5. Obszar objęty projektem planu (wskazany strzałką) na tle form ochrony przyrody (źródło: Geoserwis GDOŚ)

6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu

Analizowany obszar położony jest na obrzeżach terenów miejskich, będących w trakcie przekształceń. Obszar objęty projektem planu stanowią tereny częściowo zabudowane,

ale również tereny otwarte, rolne oraz niezagospodarowane podlegające sukcesji wtórnej. Ocena walorów krajobrazowych terenu, wprowadzając subiektywnie, ale odnosi się do szeroko rozumianego pojęcia estetyki krajobrazu i zrównoważonego zagospodarowania terenów.

Zabudowa mieszkaniowa oraz usługowa występująca w granicach analizowanego obszaru prezentuje dobry stan techniczny, a powierzchniom zabudowanym oraz utwardzonym towarzyszy zieleni wysoka oraz ozdobna, przydomowa. Można uznać, że ze względu na obecność zróżnicowanej gatunkowo zieleni tereny eksponowane od strony dróg, szczególnie ul. Powstańców Wielkopolskich, przedstawiają w miarę korzystne walory widokowe. Część obszaru objęte projektem planu zlokalizowana jest w granicach strefy ochrony konserwatorskiej obejmującej zespół urbanistyczny Janikowa. W jego granicach występują obiekty zabytkowe – dawne domy. W granicach analizowanego obszaru widoczne są jednak elementy oddziałujące negatywnie na odbiór krajobrazu takie jak napowietrzne linie elektroenergetyczne oraz niezagospodarowane tereny między posesjami, gdzie występuje proces sukcesji wtórnej. Ocena walorów krajobrazowych obszaru wypada umiarkowanie korzystnie. Pomimo dobrego stanu zabudowy oraz obecności zieleni, w tym wysokiej, część obszaru pozostaje nadal niezagospodarowana i podlega degradacji krajobrazowej. Generalnie, większość obszaru, prezentuje jednak korzystne walory widokowe, typowe dla terenów zabudowanych.

6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Obszar objęty projektem planu zlokalizowany jest na południowo-wschodnich obrzeżach miasta Janikowo. Środowisko obszaru zostało poddane przekształceniom w związku z czym pierwotne uwarunkowania środowiskowe uległy zmianom, głównie w związku z realizacją dróg oraz zabudowy. W konsekwencji częściowej degradacji uległy poziomy glebowe, obniżony został również poziom wód gruntowych. Obszar położony jest w obrębie terenów zurbanizowanych, dlatego też nie zachodzi prawdopodobieństwo, że tereny odzyskają naturalny charakter. Uwarunkowania siedliskowe zostały zmienione, część terenów pokrywają powierzchnie utwardzone, a pozostałe w ich obrębie tereny biologicznie czynne zajmują zieleni wysoka oraz przydomowa, uprawy, a także roślinność wkraczająca w ramach sukcesji wtórnej. Ze względu na dominowanie korzystnych warunków geotechnicznych możliwe było kształtowanie zabudowy. W związku z tym część terenów została zabudowana i funkcjonuje w ten sposób od dłuższego czasu. W tym świetle tereny pozostają dzisiaj wykorzystane w należyty sposób. Cechy środowiska, a zwłaszcza uwarunkowania jakie w nim występują, predysponują tereny zabudowane do utrzymania tam dotychczasowego sposobu zagospodarowania. Nie istnieją natomiast przeciwwskazania co do możliwości zainwestowania terenów otwartych, niezagospodarowanych, w celu dopełnienia struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta. Występują tam wprawdzie gleby wykazujące korzystne uwarunkowania rozwoju rolnictwa, aczkolwiek biorąc pod uwagę postępujące procesy urbanizacyjne, aktualne użytkowanie terenu nie odpowiada funkcjonalnie zagospodarowaniu terenów miejskich, z którymi jest powiązany. Zasadne wydaje się być więc zagospodarowanie tych terenów podobnie do funkcji występujących w sąsiedztwie. Istniejąca zieleni wysoka, ze względu na podnoszenie walorów ekologicznych obszaru, ale również pełnienie funkcji izolacyjnych posiada predyspozycje do zachowania i wkomponowania w przyszłe zagospodarowanie.

6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych

Obecnie na obszarze projektu planu generalnie nie występują przeciwwskazania ekologiczne i fizjograficzne do wprowadzenia nowej zabudowy, obiektów budowlanych, infrastrukturalnych. Generalnie warunki geologiczne, wodne oraz morfometryczne są korzystne do posadawiania budynków, nie utrudniają fundamentowania oraz nie powodują konieczności kosztownych prac związanych z wymianą gruntu. Brak zaobserwowanej fauny i flory chronionej umożliwia realizację przedsięwzięć budowlanych. Niezabudowane grunty rolne w granicach analizowanego obszaru

zostały zaklasyfikowane w większości jako grunty klas średnich i dobrych, jednak biorąc pod uwagę położenie w obrębie miasta, użytkowanie terenu występujące w sąsiedztwie, zasadne wydaje się być ich wkomponowanie w strukturę przestrzenną miasta. Generalnie można przyjąć, iż na całym analizowanym obszarze występuje przydatność przyrodniczych elementów fizjograficznych dla potrzeb budownictwa, przy jednoczesnej konieczności ochrony wrażliwego środowiska wodno-gruntowego przed zanieczyszczeniem, co jest istotne w kontekście położenia w bezpośredniej zlewni Jeziora Pakoskiego.

7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Obniżenie jakości poszczególnych komponentów środowiska niemal zawsze oznacza pojawienie się konkretnego, sparametryzowanego i możliwego do rozwiązania problemu środowiskowego. Poniżej przedstawiono dominujące i potencjalne zagrożenia stanu środowiska w odniesieniu do wymienionych powyżej źródeł zagrożeń. Podjęto próbę oceny tendencji, intensywności oraz dynamiki zmian procesów w środowisku obszaru opracowania.

7.1. Degradacja powietrza atmosferycznego

W granicach obszaru objętego opracowaniem jako źródła zanieczyszczenia powietrza wskazać można przede wszystkim emisję liniową – komunikacyjną oraz emisję niską – związaną z zabudową mieszkaniową, wykorzystującą indywidualne źródła zaopatrzenia w ciepło. W granicach obszaru objętego projektem planu nie ma zagrożenia dla jakości powietrza wynikającego z emisji punktowej – nie występują tam duże obiekty przemysłowe czy produkcyjne.

Na analizowanym obszarze występuje zabudowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami. Obiekty te wyposażone są w indywidualne źródła ciepła, wobec czego mogą stanowić źródło emisji niskiej do atmosfery. Ponadto dla przedmiotowych terenów może mieć również znaczenie zjawisko emisji napływowej z zabudowań zlokalizowanych na północ/północny wschód od granic obszaru.

W zakresie emisji liniowej największe znaczenie dla jakości powietrza mają drogi krajowe i wojewódzkie, o największym natężeniu ruchu, w tym samochodów ciężarowych. W granicach objętych opracowaniem zasadnicze znaczenie dla jakości powietrza ma ul. Powstańców Wielkopolskich (droga powiatowa nr 2553C), ponieważ jest to droga wyprowadzająca ruch z miasta. Trasa ta związana jest nie tylko z ruchem pojazdów osobowych, ale również ciężarowych, które emitują największe ilości spalin i gazów wydechowych. Pozostałe drogi nie powodują znacznych uciążliwości, ponieważ są w większości wykorzystywane przez mieszkańców miasta jako drogi dojazdowe do zabudowań mieszkaniowych. Działalność usługowa prowadzona na analizowanym obszarze, ze względu na pojedyncze obiekty, nie powinna się przyczyniać do nasilenia ruchu pojazdów, przede wszystkim ciężarowych, które emitują największe ilości spalin i gazów wydechowych.

Pozytywnie na jakość powietrza wpływają zadrzewienia w obrębie analizowanych działek oraz bliskim sąsiedztwie, które wspomagają procesy regeneracyjne powietrza, dlatego ważne jest ich zachowanie, a także wprowadzenie nowych okazów zieleni. Dodatkowo znaczny udział terenów otwartych sprawia, że analizowany obszar jest przewietrzany, co sprzyja polepszeniu jakości powietrza. Ocena jakości powietrza dla obszaru wypada raczej korzystnie.

7.2. Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi

Rzeźba terenu, budowa geologiczna oraz poziom zalegania wód gruntowych uwarunkowały występowanie w granicach objętych projektem planu określonych typów gleb. Na analizowanym obszarze występują gleby o genezie polodowcowej. Analizowany obszar budują głównie gliny zwałowe, na których wykształciły się pierwotnie gleby płowe. Ze względu na postępujący proces

urbanizacji, a co za tym idzie budowę ciągów komunikacyjnych oraz zabudowy itd. doszło do przekształcenia i zniszczenia pierwotnych profilów glebowych w rejonie opracowania.

Obecnie, na części obszaru i w jego okolicy występują gleby antropogeniczne, takie jak urbisole. Są to gleby powszechnie występujące pod terenami zabudowanymi, a charakterystyczne jest dla nich występowanie poziomu diagnostycznego z gruzem budowlanym, cegłami czy resztkami fundamentów dawnych budynków. Pod utwardzonymi ciągami komunikacyjnymi występuje specyficzny typ gleb antropogenicznych, zwany ekranosolami. Ich charakterystyczną cechą jest występowanie obcego materiału, pełniącego funkcję ekranu izolującego, na pierwotnej glebie. Wykazują większą gęstość objętościową, zaburzoną gospodarkę wodną, cieplną i gazową. Najmniejszym zmianom, poza związanymi z uprawą ziemi, uległy gleby na terenach otwartych, które zgodnie z klasyfikacją gleboznawczą odznaczają się generalnie korzystnymi warunkami rozwoju rolnictwa.

Na opisywanym obszarze, a także w jego najbliższym sąsiedztwie, obecnie nie zachodzą procesy prowadzące do degradacji gleb. Gleby antropogeniczne nie powinny podlegać już większym przekształceniom ze względu na utwardzony i zabudowany charakter. Ze względu na występowanie terenów niezagospodarowanych w obrębie zabudowy miejskiej, w przyszłości powierzchnia terenu może zostać tam częściowo zmieniona w związku z posadawianiem nowej zabudowy, budową parkingów czy prowadzeniem dróg. Na obszarze objętym projektem planu nie dochodzi do erozji gleb. Obszar nie jest też zagrożony osuwiskami.

7.3. Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych

Teren opracowania leży generalnie w strefie niskiej podatności wód podziemnych na degradację. Wody podziemne są chronione przed negatywnym wpływem czynników z powierzchni terenu, dzięki warstwie glin zwałowych. Obecnie na analizowanym obszarze generalnie nie występują źródła zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych i podziemnych, poza opadem pyłu wzdłuż dróg i działalnością rolniczą. Do czynników wpływających na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczeniem wód podziemnych można obecnie zaliczyć stosowane rozwiązania w zakresie kanalizacji.

Analizowany obszar położony jest w zlewni Jeziora Pakoskiego. Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zarówno stan ogólny, chemiczny jak i ilościowy, JCWPj Pakoskie Pn. (LW10436) oraz Pakoskie Płd. (LW10433) oceniono na zły. Jako cel środowiskowy wskazano umiarkowany potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. Jednocześnie stwierdzono zagrożenie osiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej. Jako główne źródła zanieczyszczeń można wskazać odprowadzanie ścieków z terenu miasta jak i użytkowanie rolnicze w bezpośredniej zlewni jeziora.

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej ze względu na brak badań biologicznych nie można dokonać oceny stanu/potencjału JCWPz Noteć Zachodnia. Jako cel środowiskowy wskazano dobry potencjał i stan chemiczny. Jednocześnie stwierdzono zagrożenie osiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrogeologicznej zarówno stan ogólny, chemiczny jak i ilościowy, JCWPd nr 43 oceniono na słaby. Jako cel środowiskowy wskazano dobry stan chemiczny oraz brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego. Jednocześnie stwierdzono zagrożenie osiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Analizowany obszar znajduje się w granicach GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno. Wody zbiornika charakteryzują się dobrą jakością. Zbiornik jest mało podatny na zanieczyszczenia.

7.4. Hałas

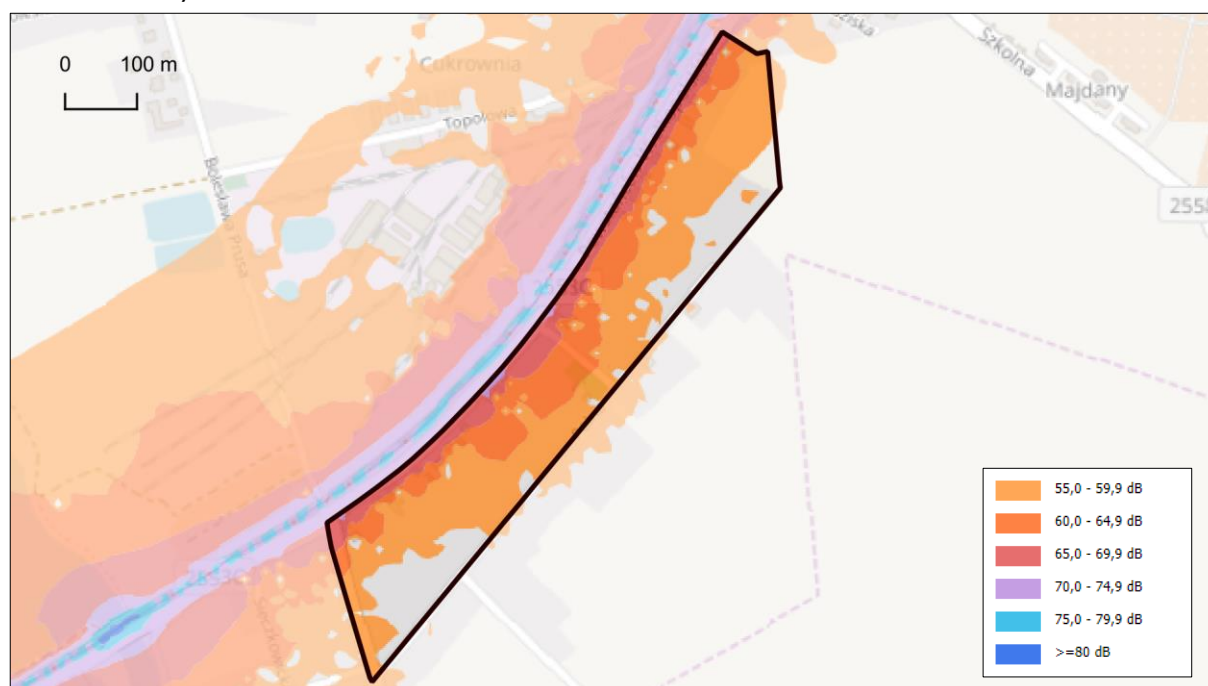
Hałas ustawowo został określony jako zanieczyszczenie środowiska i dlatego przyjmuje się takie same ogólne zasady, obowiązki i formy postępowań związanych z hałasem, jak w pozostałych dziedzinach ochrony środowiska. Powszechnie uważa się, że niekorzystne

oddziaływanie hałasu pojawia się przy emisji powyżej 65 dB. Z wykonanych przez WIOŚ pomiarów akustycznych wynika, że problemy akustyczne występują przy głównych drogach krajowych, drogach obciążonych znacznym udziałem pojazdów ciężkich w potoku ruchu, odcinkach autostrad i w centrach miast.

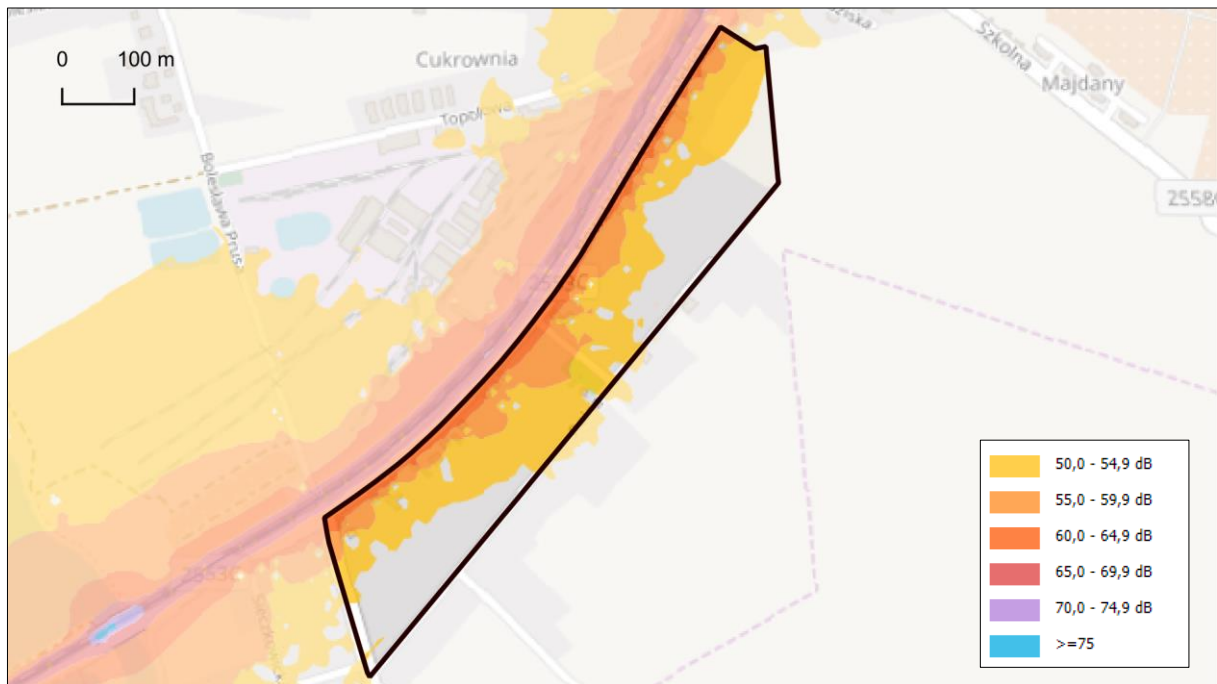
W granicach obszaru objętego projektem planu uciążliwości akustyczne wynikają głównie z ruchu komunikacyjnego związanego z położeniem w zasięgu oddziaływania ul. Powstańców Wielkopolskich, a w mniejszym stopniu ul. Ustronie oraz ul. Polnej. Droga powiatowa nr 2553C stanowi trasę o wysokim natężeniu ruchu, zarówno samochodów osobowych, jak i ciężarowych, które przyczyniają się do podwyższenia poziomu hałasu. Pozostałe ciągi komunikacyjne na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie nie są tak często uczęszczane, więc warunki akustyczne powinny być tam względnie korzystne. Należy mieć na uwadze, że w obrębie analizowanych działek zlokalizowane są obiekty usługowe, w związku z czym w potoku ruchu mogą pojawić się samochody dostawcze i ciężarowe, które mają znaczny wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego. Nie przewiduje się jednak, aby był to na tyle duży ruch, żeby doszło do przekroczenia norm dopuszczalnych.

W związku z położeniem analizowanego obszaru w sąsiedztwie linii kolejowej nr 353 relacji Poznań Wschód-Skandawa (za ul. Powstańców Wielkopolskich, około 30 m od obszaru) o znaczeniu państwowym w obrębie analizowanych działek może występować również zjawisko hałasu kolejowego. W 2022 r. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. opracowało mapy akustyczne dla ww. linii kolejowej.

Hałas kolejowy w porze dziennej, wieczornej i nocnej najwyraźniej zaznacza się w ciągu wspomnianej linii kolejowej, gdzie osiąga wartość nawet powyżej 80 dB. Lokalnie, przy ul. Powstańców Wielkopolskich, w rejonie działki ewidencyjnej nr 56, notowany był hałas rzędu 70-75 dB. Do około 30 m dociera hałas powyżej 65 dB, z kolei do nawet 100 m w głąb obszaru dociera dźwięk sięgający do 60-65 dB, jest to dolna granica wielkości hałasu, uznawanego za uciążliwy. W związku z tym istniejąca zabudowa mieszkaniowa narażona jest na hałas kolejowy, który może być dla niej uciążliwy. Warto jednak zaznaczyć, że częściowo propagowanie hałasu w głąb obszaru jest ograniczone przez zieleni wysoką występującą wzdłuż ul. Powstańców Wielkopolskich oraz zieleni występująca na posesjach. Do zabudowań przy ul. Polnej dociera hałas rzędu 60 dB. W porze nocnej zjawisko ma zbliżony zasięg do pory dzień-wieczór-noc, jednak osiąga niższe wartości. Do około 25 m w głąb obszaru dociera hałas do 65 dB. Na pozostałym obszarze jest niemal nieodczuwalny.

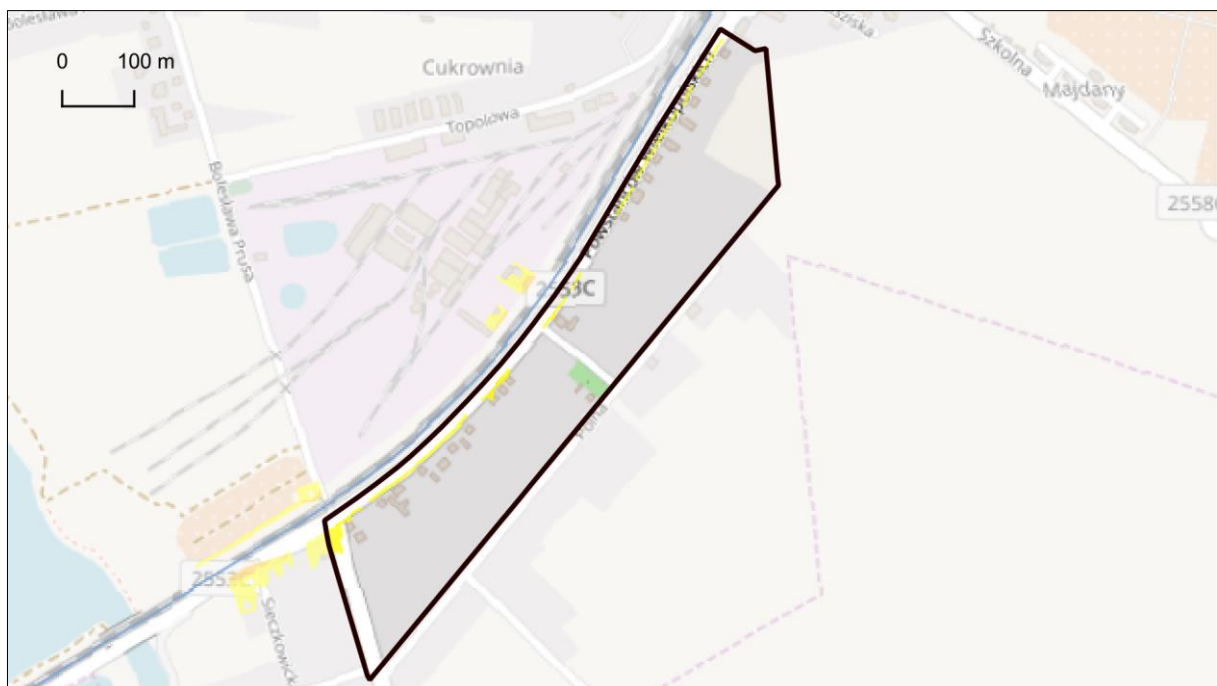

Rysunek 6. Przedziały hałasu kolejowego w porze Ldwn (zasięg obszaru projektu planu zaznaczono czarną linią; źródło: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.)

Rysunek 7. Przedziały hałasu kolejowego w porze L_N (zasięg obszaru projektu planu zaznaczono czarną linią; źródło: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.)

Zgodnie z uzyskanymi danymi na odcinku przebiegającym przez Janikowo doszło do przekroczenia dopuszczalnych wartości norm hałasu. Wzdłuż torów na niektórych fragmentach (poza granicami opracowania) doszło do przekroczeń o wysokości 10-15 dB w porze L_{DWN} i L_N . Na odcinku położonym bezpośrednio przy analizowanym obszarze może dochodzić do przekroczeń rzędu 0-5 dB.

Rysunek 8. Wielkości przekroczeń hałasu kolejowego (zasięg obszaru projektu planu zaznaczono czarną linią; źródło: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.)

Położenie obszaru w stosunku do liniowych emitorów hałasu jest dość niekorzystne, co powoduje, że klimat akustyczny analizowanego terenu można uznać za średnio korzystny. Na przedmiotowym obszarze występuje zjawisko hałasu drogowego oraz kolejowego. Największe uciążliwości wynikają z położenia w zasięgu oddziaływania ul. Powstańców Wielkopolskich. Pozostałe ciągi komunikacyjne na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie nie są tak często uczęszczane, więc warunki

akustyczne powinny być tam względnie korzystne. Pomimo tego, że analizowany obszar nie sąsiaduje bezpośrednio z linią kolejową to jej funkcjonowanie wpływa na klimat akustyczny obszaru. Do zabudowań mieszkaniowych zlokalizowanych przy drodze powiatowej dociera hałas rzędu 65 dB. Należy jednak zwrócić uwagę na obecność zieleni wysokiej, która pełni częściową barierę ograniczającą propagowanie hałasu drogowego i kolejowego w głąb obszaru. Wskazane jest zagęszczenie istniejącej zieleni wysokiej oraz stosowanie innych zabezpieczeń w celu ochrony zabudowy wrażliwej na hałas.

7.5. Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia związane z niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym (w zakresie częstotliwości od 0 do 300 GHz) jest obecnie ustawa Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448). Przez analizowany obszar przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Zgodnie z przepisami dla linii elektroenergetycznych wyznaczane są strefy uciążliwości, w których obowiązują ograniczenia w zakresie użytkowania terenu. W związku z powyższym, istniejące linie nie powinny wywierać silnego wpływu na otoczenie.

7.6. Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138) na analizowanym obszarze ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie zlokalizowano zakładów o zwiększonym ryzyku i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

W warunkach aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenu opracowania projektu planu, w niedalekiej przyszłości należy spodziewać się:

Tabela 1. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku uchwalenia planu

Element środowiska	Prognozowany trend	Przewidywane zmiany w wyniku braku planu
powietrze	narastający problem emisji komunikacyjnej	kontynuacja trendu
wody powierzchniowe i podziemne	obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w związku ze zmianami klimatycznymi	kontynuacja trendu
bioróżnorodność	powolna eutrofizacja siedlisk, zmniejszenie bioróżnorodności na rzecz gatunków o niskich wymaganiach	przyspieszenie procesów eutrofizacji i degradacji obszarów niezadbanych
hałas	wzrost natężenia pól hałasu	kontynuacja trendu

Brak realizacji projektu planu przyczyni się do utrzymania dotychczasowej struktury użytkowania gruntów i utrzymania jakości środowiska na dotychczasowym poziomie. Utrzymanie statusu dzisiejszego najprawdopodobniej zakonserwuje środowisko, a nowy plan jest okazją do zaprowadzenia ładu przestrzennego i funkcjonalnego na przedmiotowym obszarze.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Jak już wspomniano wcześniej, celem sporządzenia przedmiotowego planu jest ustalenie zasad zagospodarowania terenu zabudowy wraz z obsługą komunikacyjną. Zadaniem planowanego zagospodarowania jest poprawa warunków funkcjonowania terenu, wyeliminowanie konfliktów przestrzennych i funkcjonalnych oraz stworzenie podstawy do poprawy ich funkcji. Zidentyfikowane źródła oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu dotyczą głównie możliwości powstania nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej oraz towarzyszącej jej infrastruktury technicznej.

Wprowadzanie gazów lub pyłów do atmosfery

Projekt planu w zakresie zabudowy przewiduje możliwość powstania obiektów o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej. Będą to budynki, których funkcjonowanie może przyczynić się do wzrostu emisji z systemów grzewczych. Wprowadzony zostanie jednak sposób ogrzewania z wykorzystaniem indywidualnych urządzeń zasilanych gazem, energią elektryczną lub innych paliw i technologii, w tym pochodzących ze źródeł energii odnawialnej, z wyłączeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych. Plan gwarantuje tym samym utrzymanie normatywnych wartości emisji gazów i pyłów wprowadzanych do atmosfery.

Udział w emisji zanieczyszczeń powietrza będą mieć również pojazdy poruszające się po istniejących oraz nowych ciągach komunikacyjnych obsługujących tereny zabudowy. Nie przewiduje się jednak, aby realizacja nowej zabudowy miała wpłynąć na znaczący wzrost emisji komunikacyjnej w tym rejonie. Najprawdopodobniej emisja pyłów i gazów wydechowych utrzyma się na dotychczasowym poziomie lub nieznacznie wzrośnie. W związku z działalnością usługową prowadzoną w obrębie analizowanego obszaru możliwy jest ruch pojazdów, w tym ciężarowych czy dostawczych, które mają największy udział w emisji gazów wydechowych i spalin. Projekt planu utrzymuje istniejące działalności gospodarcze na terenach 1MN-U i 2MN-U, jednak na pozostałych obszarach wprowadza zakaz lokalizacji usług niepożądanych społecznie. W związku z tym nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji ustaleń planu wzrósł tam ruch pojazdów wpływających negatywnie na jakość powietrza. W planie wyznaczono nowe ciągi komunikacyjne, które mają obsługiwać tereny mieszkaniowe, jednak ze względu na ich charakter (drogi wewnętrzne i dojazdowe) nie prognozuje się takiego oddziaływania, które mogłoby spowodować niedotrzymanie standardów środowiskowych w zakresie oddziaływań na powietrze atmosferyczne. Tym samym nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu doszło do znacznego wzrostu emisji komunikacyjnej w tym rejonie.

Analiza zmian klimatycznych oraz negatywnych skutków z nich wynikających, dla obszaru opracowania

Przyszłe zagospodarowanie terenu w obrębie obszaru objętego opracowaniem zasadniczo nie zalicza się do działalności, dla której znaczenie ma klimat. Warunki atmosferyczne i klimat mogą być rozpatrywane w tym wypadku w kontekście wpływu na jakość życia ludności przebywającej na analizowanym terenie oraz stan występującej tam zieleni wysokiej. Lokalne warunki klimatyczne, a również ich potencjalne zmiany nie powinny mieć wpływu na jakość życia ludności, która będzie tam przebywać, ponieważ ludność jest w stanie przystosować się do niewielkich wahań klimatu. Postępujące zmiany w zakresie ocieplania i osuszania klimatu, mogą mieć znaczenie dla kondycji flory.

Emisja związana z powstaniem nowych obiektów budowlanych nie spowoduje znacznej emisji pyłów i gazów cieplarnianych, w związku z wykorzystywaniem niskoemisyjnych źródeł ciepła, dlatego też realizacja ustaleń projektu planu nie powinna przyczynić się do nasilenia zmian klimatycznych, w tym efektu cieplarnianego.

Wytwarzanie odpadów

Wytworzone odpady będą miały głównie charakter odpadów komunalnych. W strumieniu odpadów komunalnych będą mogły znajdować się także niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych (np. zużyte baterie, lekarstwa, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny). Oszacowanie ich rodzaju i ilości jest niemożliwe na etapie projektu planu, wiadomo jednak, że ilość odpadów wzrośnie, z uwagi na planowany rozwój zabudowy. Odbiór odpadów będzie odbywał się na zasadach określonych w prawie lokalnym.

Projekt planu wprowadza wymóg gromadzenia odpadów stałych w zamykanych, przenośnych pojemnikach do czasowego gromadzenia tych odpadów, w ilości dostosowanej do potrzeb, zlokalizowanych z zachowaniem estetyki i izolacji, z zapewnieniem odpowiedniego dostępu dla ich wywozu, z zachowaniem przepisów odrębnych. Dodatkowo zakazano w planie lokalizacji instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów oraz punktów ich zbierania i magazynowania, a także innych przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne takich jak warsztaty ślusarskie, samochodowe, blacharnie, lakiernie, stolarnie itp., przy czym zakaz ten nie dotyczy istniejącej działalności gospodarczej na terenach 1MN-U oraz 2MN-U. Wobec powyższego nie prognozuje się negatywnego oddziaływania pod względem wytwarzania odpadów.

Uwarunkowania związane z ochroną środowiska wynikające z realizacji infrastruktury ściekowej w kontekście wymogów określonych w art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.)

W kontekście wymagań art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.) tereny gminy Janikowo zostały objęte działaniami w zakresie uporządkowania sposobu gospodarowania ściekami komunalnymi w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W związku z tym, podjęto uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Janikowo, w ramach której tereny gminy podłączane są do systemu zbiorczego odprowadzania ścieków z oczyszczalnią ścieków w Janikowie (Uchwała nr XXI/192/2020 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy aglomeracji Janikowo (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2021 r. poz. 171)).

W związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy nastąpi zwiększenie ilości ścieków sanitarnych. Przewiduje się ich odprowadzanie do istniejącej i projektowanej gminnej sieci kanalizacji sanitarnej. Do czasu jej realizacji dopuszczono tymczasowe gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych na nieczystości płynne usytuowanych na działkach, z zachowaniem przepisów odrębnych. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu wyznaczonej aglomeracji. Przy założeniu, że ścieki w całości będą odprowadzane w powyższy sposób nie będą stanowić zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego. Rozwiązania tymczasowe, przy założeniu ich prawidłowej eksploatacji, również nie powinny znacząco obciążać środowiska, jednak zaleca się dążenie do jak najszybszego skanalizowania całego obszaru, szczególnie w kontekście spływu wód podziemnych w kierunku Jeziora Pakoskiego.

Emisja hałasu

Obszar objęty opracowaniem pozostaje głównie pod wpływem oddziaływań akustycznych ze źródeł komunikacyjnych – ruchu samochodowego. Hałas drogowy generowany jest przede wszystkim przez pojazdy, również samochody ciężarowe, poruszające się ul. Powstańców Wielkopolskich. Jest to trasa o znacznym natężeniu ruchu pojazdów, w tym ciężarowych, które w największym stopniu przyczyniają się do pogorszenia lokalnych warunków akustycznych. Pozostałe drogi w rejonie opracowania nie stanowią tras o całodobowym znacznym natężeniu ruchu pojazdów,

jednak nie pozostają bez znaczenia na warunki akustyczne obszaru. Nie przewiduje się jednak, aby aktualnie wzdłuż ww. tras dochodziło do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu. Na warunki akustyczne obszaru wpływa również funkcjonowanie linii kolejowej nr 353 o znaczeniu państwowym, oddalonej o około 30 m na północny zachód od granic opracowania. Wzdłuż ul. Powstańców Wielkopolskich oraz na posesjach występuje jednak zieleń wysoka, która pełni barierę ograniczającą propagację fal akustycznych w głąb obszaru. Należy wspomnieć, iż działalność prowadzona w granicach analizowanego obszaru, ze względu na ruch samochodów osobowych oraz dostawczych przyczynia się do emisji hałasu, jednak nie powoduje znacznych uciążliwości akustycznych dla zabudowy mieszkaniowej.

W związku z realizacją zabudowy na terenach objętych planem, może dojść do zwiększenia natężenia ruchu samochodów, zarówno osobowych jak i dostawczych, dojeżdżających do terenów mieszkaniowo-usługowych. Projekt planu zakłada powstanie nowych dróg wewnętrznych oraz dojazdowych, którymi poruszać będą się głównie mieszkańcy nowych terenów zabudowanych. W związku z tym w wyniku realizacji założeń projektu planu, szczególnie w południowej części obszaru, może dojść do wzrostu poziomu hałasu, jednak ze względu na charakter dróg, nie przewiduje się znaczącego wzrostu emisji hałasu, który mógłby doprowadzić do przekroczenia dopuszczalnych wartości progowych. Zgodnie z projektem uchwały budynki zlokalizowane na działkach usytuowanych wzdłuż drogi publicznej należy skutecznie zabezpieczać przed hałasem i drganiami, przy czym ochrona akustyczna należy do właściciela terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zadbano również o odpowiednią ochronę akustyczną terenów położonych w zasięgu oddziaływania linii kolejowej poprzez wyznaczenie strefy ograniczeń w lokalizacji zabudowy, wynikającą ze strategicznych map hałasu. Dla poszczególnych terenów obowiązywać mają dopuszczalne poziomy hałasu ustalone w przepisach odrębnych. W związku z powyższym nie prognozuje się znaczącego wzrostu emisji hałasu w wyniku realizacji przedmiotowego planu, a przyjęte rozwiązania pozwalają na dostateczną ochronę akustyczną zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w granicach analizowanych działek oraz sąsiedztwie.

Emisja pól elektromagnetycznych

Projekt planu dopuszcza lokalizację infrastruktury technicznej. W ramach takiego przeznaczenia mogą mieścić się obiekty i urządzenia emitujące promieniowanie elektromagnetyczne do środowiska. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustalono zasilanie z istniejących i projektowanych linii, z zachowaniem przepisów odrębnych. Dopuszczono również budowę stacji transformatorowych oraz pozyskanie energii ze źródeł energii odnawialnej, z wyłączeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych. W granicach obszaru objętego projektem planu zlokalizowane są napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV. Istniejące linie napowietrzne przyczyniają się do emisji pól elektromagnetycznych, jednak zachowanie pasów ograniczonego użytkowania zapewnia ochronę zdrowia ludzi. Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa i wymóg separacji obszarów o ponadnormatywnym oddziaływaniu promieniowania elektromagnetycznego, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko w tym zakresie.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W obecnym i projektowanym stanie zainwestowania obszaru nie ma ryzyka wystąpienia nadzwyczajnych awarii ani na obszarze projektu planu, ani w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Bezpośrednio w terenie opracowania może dojść do awarii związanych z transportem materiałów niebezpiecznych (możliwość transportu materiałów niebezpiecznych i toksycznych środków przemysłowych przez całą dobę), najczęściej są to paliwa płynne oraz skroplone gazy i mieszaniny węglowodorów gazowych. Jest to zagrożenie powszechne i nie wymaga odrębnych zapisów w miejscowym planie.

Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

W związku z realizacją planu, na analizowanym obszarze powstaną nowe budynki oraz związana z nimi infrastruktura techniczna. Na etapie realizacji nowej zabudowy mogą powstać chwilowe

zmiany w przypowierzchniowej warstwie gruntu, jednak presje ustaną wraz z zakończeniem robót budowlanych. W związku z tym rzeźba terenu zostanie zmieniona, jednak jedynie w warstwie przypowierzchniowej, sięgającej na ogół standardowej głębokości fundamentowania. W projekcie planu ustalono obowiązek zagospodarowania terenu prowadzącego do utrzymania i ochrony różnorodności form krajobrazowych, a zakres prac ziemnych podczas realizacji ustaleń planu winien sankcjonować w stopniu maksymalnym istniejące ukształtowanie terenu. Na obszarze objętym projektem nie przewiduje się więc powstania takich zmian, które wpłyną niekorzystnie na rzeźbę terenu, ponieważ dołożono starań, aby ograniczyć do minimum potencjalne przekształcenia powierzchni terenu.

Wykorzystywanie zasobów środowiska

Na istniejące zasoby środowiska składa się roślinność pól uprawnych wraz z gatunkami segetalnymi oraz ruderalnymi, a także roślinność antropogeniczna towarzysząca zabudowie. Urozmaicenie stanowi zieleń wysoka i krzewy zlokalizowane na posesjach oraz wzdłuż ulic. Nie występują tu jednak drzewa, które spełniałyby wymagania, jakie spełniać muszą obiekty uznawane za pomniki przyrody. W granicach analizowanych działek nie występują również obszary chronione. Generalnie tereny planu charakteryzują się niską bioróżnorodnością, a przez faunę jest wykorzystywany raczej jako trasa przelotu czy korytarz migracyjny niż miejsce stałego bytowania.

W związku z realizacją planu dojdzie do utwardzenia powierzchni i posadowienia budynków, kosztem powierzchni biologicznie czynnych. Zagwarantowano jednak zachowanie powierzchni biologicznie czynnej (40% powierzchni działki budowlanej), która pozwoli na dalszy rozwój roślinności. W związku z powyższym może zostać urozmaicony skład gatunkowy flory, a przez to wzrośnie różnorodność biologiczna przedmiotowego obszaru. W granicach obszaru nie stwierdzono miejsc stałego bytowania fauny czy też cennych gatunków flory. Nie dojdzie w związku z tym do zmiany warunków siedliskowych, ograniczenia zasięgu naturalnie rozwiniętej roślinności czy oddziaływania na populację fauny. Dodatkowo w projekcie planu wprowadzono obowiązek zagospodarowania terenu prowadzącego do utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych. Wobec powyższego przewiduje się, że realizacja projektu planu nie wpłynie znacząco na relacje środowiskowe obszaru opracowania i jego otoczenia, w tym funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych zlokalizowanych na zachód od obszaru, w obrębie rynny polodowcowej zajętej przez Jezioro Pakoskie.

Wody powierzchniowe i podziemne

W projekcie planu ustalono, że odprowadzanie wód opadowych i roztopowych ma odbywać się z zachowaniem przepisów odrębnych. Dopuszczono realizację kanalizacji deszczowej. Przy założeniu, że wody opadowe przed wprowadzeniem do gruntu zostaną odpowiednio podczyszczane, nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne. Dodatkowo wprowadzono zakaz zmiany stosunków wody w gruncie, a zwłaszcza kierunku odpływu znajdującej się na nim wody opadowej – ze szkodą dla gruntów sąsiednich, a także odprowadzenia wód oraz ścieków na grunty sąsiednie, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalono, że działalność gospodarcza i inwestycyjna musi uwzględniać warunki wynikające z ochrony przyrody oraz ochrony jakości wód podziemnych. Jest to szczególnie istotne w kontekście położenia w obrębie terenów zurbanizowanych oraz spływu wód podziemnych w kierunku Jeziora Pakoskiego. Wprowadzony zakaz lokalizacji usług niepożądanych społecznie wpłynie korzystnie na środowisko wodno-gruntowe.

Odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej oraz zaproponowane zabezpieczenia w zakresie wód opadowych i roztopowych zabezpieczą wody powierzchniowe i podziemne przed wzrostem poziomu zanieczyszczeń. Projekt planu uwzględnia docelowo obowiązek odprowadzania ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej. W tym kontekście nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe lub podziemne, w tym dla JCWP Noteć Zachodnia oraz JCWPd nr 43.

Krajobraz

Obszar objęty projektem planu stanowią obecnie tereny miejskie, głównie z zabudową o funkcji mieszkaniowej i usługowej, ale również tereny otwarte. Urozmaicenie stanowi zieleń ozdobna, przydomowa, a także zieleń wysoka rozmieszczona wzdłuż dróg. Na terenach otwartych, niezagospodarowanych zachodzi proces sukcesji wtórnej. Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie, związane z możliwością powstania nowych budynków, terenów utwardzonych a co za tym idzie zmniejszenia powierzchni terenów biologicznie czynnych. Wskutek tych zmian fizjonomia obszaru zostanie rozbudowana o dodatkowe elementy, takie jak zabudowa oraz towarzysząca infrastruktura techniczna, nie zmieni się jednak diametralnie, ponieważ w granicach opracowania występują już obiekty antropogeniczne, do których będzie nawiązywać. W projekcie ustalono wymogi odnośnie kształtowania zabudowy i wskazania dotyczące parametrów zabudowy. Plan wyznacza nieprzekraczalne linii zabudowy, gwarantuje zachowanie minimum 40% powierzchni działki pozostawionej czynnej biologicznie oraz ustala parametry dla zabudowy, w tym maksymalną wysokości zabudowy i geometrię dachów. Nowe budynki nie będą odbiegały od fizjonomii sąsiadującej zabudowy, a teren zostanie uporządkowany, co wpłynie pozytywnie na walory estetyczne obszaru. W planie zadbano również o krajobraz kulturowy i jego elementy, dzięki ustaleniom dla stref ochrony konserwatorskiej i obiektom zabytkowym, w tym odwołaniem do przepisów odrębnych. Cenne obiekty zostaną zachowane, a obowiązujące nakazy i zakazy względem nich przyczynią się do poprawy ich kondycji technicznej i wizualnej. W planie nakazano zagospodarować teren w sposób utrzymujący różnorodność form krajobrazowych. Tym samym zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu nie powinny przyczynić się do degradacji wartości estetycznej obszaru. Biorąc pod uwagę rozwiązania przyjęte w planie należy stwierdzić, iż nie spowodują one negatywnych zmian w krajobrazie, a mogą przyczynić się do podniesienia walorów wizualnych obszaru.

Ochrona zdrowia i życia ludzi w kontekście istniejących oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym analiza możliwych konfliktów społecznych

W odniesieniu do zdrowia i życia ludzi należy podkreślić, że:

- obszar objęty projektem planu znajduje się w zasięgu oddziaływania ul. Powstańców Wielkopolskich oraz linii kolejowej nr 353 –obecnie są to główne czynniki przyczyniające się do obniżenia komfortu akustycznego mieszkańców obszaru;
- plan wprowadza zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, zgodnych z przepisami odrębnymi;
- ustalono, że działalność gospodarcza i inwestycyjna musi uwzględniać warunki wynikające z ochrony przyrody oraz ochrony jakości wód podziemnych;
- dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progową poziomemu hałasowi regulują przepisy odrębne, w związku z czym nie powinno dojść do przekroczenia wyznaczonych standardów, a w razie ich wystąpienia należy stosować odpowiednie regulacje prawne;
- realizacja nowej zabudowy i jej funkcjonowanie nie spowoduje zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego oraz powietrza atmosferycznego, dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej, co jest ważne ze względu na zachowanie powierzchni biologicznie czynnych oraz spływ wód podziemnych w kierunku Jeziora Pakoskiego;
- ustalone przeznaczenie terenów nie powinno skutkować zagrożeniem konfliktami społecznymi (które często wybuchają w obawie o zdrowie ludności), ponieważ projekt planu nie przewiduje zagospodarowania terenu, które stwarzałoby znaczne uciążliwości dla ludności zamieszkującej analizowane tereny. Generalnie utrzymuje się mieszkaniowo-usługowy charakter obszaru wraz z istniejącą zabudową, przy jednoczesnym respektowaniu

zasad ochrony środowiska. Przewidziane funkcje nie będą wpływać negatywnie na środowisko, w tym na zdrowie ludzi. Zapewniono optymalne rozwiązania dla rozwoju działalności, które nie powinny mieć negatywnego wpływu na zasoby przyrody, a także nie powodować uciążliwości dla ludności mieszkającej w okolicy przedmiotowego obszaru. Ryzyko konfliktu społecznego wokół planowanych funkcji jest niskie.

10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiąże się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w planie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Na obszarze projektu planu obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, zgodnych z przepisami odrębnymi. W omawianym projekcie planu większość terenów przeznaczonych pod zabudowę dotyczy funkcji mieszkaniowej i usługowej, mogących występować wspólnie lub oddzielnie. Na terenach tych ryzyko zaistnienia znaczących oddziaływań wiązać może się jedynie z realizacją infrastruktury technicznej, co do której nie przewiduje się, aby mogła być inwestycją wpływającą znacząco negatywnie na środowisko analizowanego obszaru. W granicach analizowanego obszaru dopuszczono wyłącznie takie usługi, które nie powodują uciążliwości dla funkcji mieszkaniowej, a także uciążliwości w formie zjawisk fizycznych dla otaczającego środowiska zwłaszcza w formie hałasu, wibracji, zanieczyszczenia powietrza, wód itp., nie kwalifikujących się do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko według norm określonych odrębnymi przepisami, w tym z zakresu ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej. Ponadto wprowadzono zakaz lokalizacji usług niepożądanych społecznie rozumianych jako instalacje i urządzenia do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów oraz punkty ich zbierania i magazynowania, warsztaty ślusarskie, samochodowe, blacharnie, lakiernie, stolarnie itp., co znacznie ogranicza katalog przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym zakaz ten nie dotyczy istniejących działalności gospodarczych zlokalizowanych na terenie 1MN-U i 2MN-U. W związku z powyższym nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji projektu planu mogły powstać inwestycje wpływające znacząco negatywnie na środowisko analizowanego obszaru, jak i całego miasta oraz sąsiednich terenów, w tym znajdujących się w pobliżu obszarów Natura 2000.

11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Ustalenia planu obejmują szeroki wachlarz narzędzi, mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji ustaleń opisywanego dokumentu, mając na celu ochronę wartości ekologicznych. Większość obiektów negatywnie oddziałujących na środowisko istnieje (i są zachowywane lub rozbudowywane) i można jedynie wprowadzić ustalenia mające na celu ograniczenie dalszego negatywnego oddziaływania.

Skuteczność zapisów w ograniczaniu presji na środowisko będzie można określić dopiero po analizie przyszłych danych monitoringowych, które określą przemiany jakie zajądą w środowisku obszaru oraz miasta po realizacji planu. Niestety proces ten może być długotrwały, a ocena skutków realizacji projektowanego dokumentu obarczona niedoskonałościami, wynikającymi np.: z niepełnego zakresu realizacji lub zmian, jakie zostaną wprowadzone przez dokumenty wyższej rangi.

Biorąc pod uwagę rodzaj funkcji wprowadzonych przez plan, jak również skalę ich oddziaływania oraz charakter otoczenia planu nie zachodzi potrzeba wprowadzania, innych niż zastosowane

w planie, rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, a szczególnie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000.

12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Określanie przyszłych oddziaływań na środowisko na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego posiada liczne metodyki, które dobierane są indywidualnie do prognozy w zależności od charakteru funkcji i wielkości obszaru objętego planem. Prognozowanie powinno uwzględniać heterogeniczność i nieliniowość zjawisk i uwarunkowań środowiskowych obszaru opracowania, zarówno w sferze biotycznej, jak i abiotycznej oraz możliwości legislacyjno-prawne ustanawiania przyszłego przeznaczenia i warunków zainwestowania terenów.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania wytypowano następujące metody ocen oddziaływania na środowisko, które zostały wykorzystywane w Prognozie i pomogły w określeniu przyszłych oddziaływań na środowisko:

1. Prognozowanie przez analogię: polega na bazowaniu na wynikach obserwacji i pomiarów dotychczas wykonanych podobnych inwestycji i porównaniu ich z planowanymi, o podobnych parametrach.
2. Prognozowanie eksperckie: oparte na bazie wiedzy, doświadczenia i intuicji eksperta, metoda ta z uwagi na wysoką skuteczność jest najczęściej stosowaną metodą w o.o.s. Bardzo często jest ona łączona z metodą prognozowania przez analogię. W prognozowaniu eksperckim wykorzystuje się informacje ze źródeł istniejących oraz dane zebrane poprzez monitoring lub pomiary i wizje terenowe.

W opracowaniu Prognozy zastosowano podejście metodyczne polegające na ilościowym i jakościowym scharakteryzowaniu zagrożeń i presji, jakie przyszłe inwestycje, które zostaną zrealizowane na podstawie zapisów planu, będą wywierać na środowisko. Dzięki takiemu podejściu każdą z przyszłych inwestycji można potraktować jako potencjalne źródło presji – stresora, które w zależności od charakteru oddziaływać będzie w rozmaity sposób na poszczególne komponenty środowiska. Najpierw przeanalizowano sieć powiązań pomiędzy komponentami środowiska a źródłami presji. Dzięki temu, w drugim etapie, stało się możliwe określenie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych na poszczególne komponenty środowiska. Takie postępowanie zapobiega pominięciu któregośkolwiek komponentu w ocenie oddziaływania na środowisko obszaru opracowania.

13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan jest dokumentem wskazującym kierunki gospodarowania przestrzenią oraz zasady rozwoju i ochrony w oparciu o zaistniałe potrzeby i w korelacji z istniejącymi uwarunkowaniami. W wielu przypadkach rzeczywista ocena oddziaływania na środowisko będzie możliwa dopiero na etapie decyzji administracyjnych zezwalających na budowę inwestycji dopuszczalnych w planie i późniejszym planem inwestycji.

Jeśli chodzi o postanowienia planu schemat badań może przyjąć formę od ogółu do szczegółu. Nie mniej wszelkie badania i analizy należałoby rozpocząć od przeanalizowania rozstrzygnięć przestrzennych, co w dużej mierze wykonano w opracowaniu ekofizjograficznym:

1. które tereny przeznaczyć pod zabudowę, a które tereny pozostawić jako otwarte,
2. sprawdzić strukturę przyrodniczą terenów przeznaczonych pod zabudowę,
3. określić dopuszczalne formy zabudowy i zagospodarowania terenu.

Powyższe analizy już na etapie sporządzania planu pozwoliły na symulację skutków realizacji ustaleń na środowisko pod kątem dynamiki zmian powierzchni otwartych, integralności terenów otwartych, a także w relacjach z otoczeniem zewnętrznym.

14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Na opisywanym obszarze nie występują tereny chronione na podstawie dyrektyw unijnych. Projekt planu nie wprowadza takiego przeznaczenia, które wpłynęłoby negatywnie na funkcjonowanie i integralność obszarów Natura 2000.

15. ANALIZA WARIANTOWA

Analizę wariantową przeprowadza się w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, która zawiera racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań.

W przypadku omawianego planu można wskazać dwa warianty działania:

1. zachowanie obszaru w obecnym stanie, dalsze funkcjonowanie terenów z zachowaniem aktualnych trendów środowiskowych i możliwość gospodarowania terenami w oparciu o obecnie obowiązujący miejscowy plan;
2. przyjęcie projektu miejscowego planu, a tym samym możliwość realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej na terenach do tej pory otwartych, rolnych, przy jednoczesnym dążeniu do ochrony środowiska oraz walorów kulturowych obszaru.

Pewne jest, że w wyniku realizacji ustaleń planu powierzchnia biologicznie czynna ulegnie zmniejszeniu, lecz ustalenia planu gwarantują zachowanie minimalnego udziału powierzchni nieutwardzonych, niezajętych przez budynki, które zostaną zagospodarowane zieleni. Przewidziany zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko uniemożliwia realizację inwestycji godzących w uwarunkowania środowiska, ale, co szczególnie ważne, nie powinno dojść do zanieczyszczenia wrażliwego środowiska wodno-gruntowego. Środowisko przedmiotowego obszaru uległo już przekształceniom, a nowe inwestycje przyczynią się do pozytywnych zmian w krajobrazie miasta zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego.

Część obszaru została już zagospodarowana i funkcjonuje od lat jako tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej wraz z towarzyszącą zielenią przydomową oraz niezbędną infrastrukturą techniczną. Z punktu widzenia krajobrazowego i ciągłości funkcjonalno-przestrzennej zasadne wydaje się być zagospodarowanie luk w zagospodarowaniu. Ze względu na położenie w granicach miasta, dobrą dostępność komunikacyjną oraz korzystne warunki geotechniczne nie ma też przeciwskażeń do zagospodarowania terenów otwartych w inny sposób niż dotychczasowy. W planie wyznaczono nieprzekraczalne linie zabudowy i precyzyjnie określono wskaźniki kształtowania zabudowy, w ramach spójnej koncepcji zabudowy. Nie spowoduje to degradacji krajobrazu, nie powinno też godzić w interes środowiska, dzięki wprowadzeniu szeregu zakazów co do lokalizacji inwestycji, które mogą wpłynąć w negatywny sposób na środowisko analizowanego obszaru.

Zaproponowane w projekcie miejscowego planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenu, sposobu jego zagospodarowania oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru. Projektowane przeznaczenie i wprowadzone zmiany można, więc uznać za zasadne.

Planowane przeznaczenie nie odbiega też od wskazań dla strefy dalszego rozwoju (mieszkaniowa), wyznaczonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta

i gminy Janikowo.

16. WNIOSKI

Opisywany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Powstańców Wielkopolskich, Polnej oraz Ustronie, obręb ewidencyjny 05 i 06 m. Janikowo, gm. Janikowo, zawiera szereg działań:

1. łagodzących:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, zgodnych z przepisami odrębnymi;
- obowiązek zagospodarowania terenu prowadzącego do utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych i różnorodności form krajobrazowych, zakres prac ziemnych podczas realizacji ustaleń planu winien sankcjonować w stopniu maksymalnym istniejące ukształtowanie terenu;
- działalność gospodarcza i inwestycyjna musi uwzględniać warunki wynikające z ochrony przyrody oraz ochrony jakości wód podziemnych;
- zakaz lokalizacji usług niepożądanych społecznie, z wyjątkiem istniejących działalności gospodarczych zlokalizowanych na terenie 1MN-U i 2MN-U;

2. kompensujących:

- wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej – minimum 40% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progowa poziomu hałasu – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- nakaz skutecznego zabezpieczania budynków przez hałasem i drganiami;
- wprowadzenie stref ograniczeń wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia;
- odprowadzanie ścieków docelowo do systemu kanalizacji sanitarnej;
- dopuszczenie realizacji kanalizacji deszczowej;
- wykorzystywanie niskoemisyjnych nośników energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło, w tym pochodzących ze źródeł energii odnawialnej.

Po przeanalizowaniu uwarunkowań środowiska obszaru planu, w nawiązaniu do jego otoczenia, można stwierdzić, że projektowany dokument wprowadza właściwe funkcje, zgodne z uwarunkowaniami, które nie będą skutkowały ponadnormatywnymi presjami na środowisko, i które mają odpowiednie tryby postępowania w przypadku naruszeń prawa. Wskazane jest, aby w ostatecznej wersji uchwały podtrzymać przyjęte rozwiązania, mając na uwadze ochronę środowiska.

17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Proгноza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu jest dokumentem sporządzanym na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.). Proгноza ocenia rozwiązania zawarte w projekcie planu pod kątem potrzeby ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Do oceny rozwiązań

zastosowano metodę analogii - stosowaną w ocenach oddziaływania na środowisko przy braku parametrów do obliczeń.

Projekt planu umożliwi realizację nowej zabudowy o funkcji mieszkaniowo-usługowej na terenach do tej pory otwartych, niezabudowanych, przy jednoczesnym utrzymaniu istniejących terenów zabudowanych. Dodatkowo ustalono zasady obsługi komunikacyjnej oraz rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej.

W związku z wprowadzanymi funkcjami może dojść do wzrostu natężenia hałasu komunikacyjnego, generowanego przede wszystkim przez samochody osobowe, ale również dostawcze dojeżdżające do terenów mieszkaniowo-usługowych. Nie będą to jednak nowe oddziaływania na przedmiotowym obszarze, a dodatkowo ze względu na charakter wyznaczonych dróg (wewnętrzne i dojazdowe), które nie będą stanowić miejsc o dużym natężeniu ruchu, nie prognozuje się tam przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu. Niewątpliwie na klimat akustyczny ma wpływ ul. Powstańców Wielkopolskich, ale również linia kolejowa nr 353. Pozytywnie na klimat akustyczny wpływają istniejące wzdłuż dróg zadrzewienia oraz zakrzewienia pełniące nie tylko funkcje ekologiczne i estetyczne, ale również częściowo izolacyjne. Zgodnie z ustaleniami projektu planu budynki należy skutecznie zabezpieczać przed hałasem i drganiami. W związku z tym hałas propagowany z drogi powiatowej oraz od linii kolejowej w głąb obszaru nie powinien powodować znacznych uciążliwości dla istniejącej tam zabudowy wrażliwej – mieszkaniowej. Powstanie nowych obiektów nie powinno mieć znaczącego wpływu na klimat akustyczny w tej części miasta.

W wyniku realizacji ustaleń planu wzrośnie obszar powierzchni pokrytej utwardzonymi nawierzchniami, co spowoduje większe kumulowanie ciepła. Biorąc pod uwagę możliwy wzrost natężenia ruchu, w tym samochodów dostawczych, pojawienie się zabudowy oraz powierzchni utwardzonych może dojść do wzrostu zanieczyszczeń powietrza. Mimo to projekt planu zapewnia minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (40% powierzchni działki budowlanej), która pozwoli na dalszy rozwój roślinności. Wprowadzenie nowej zabudowy nie przyczyni się do pogorszenia panującego topoklimatu oraz znacznego wzrostu zanieczyszczeń powietrza, w związku ze stosowaniem niskoemisyjnych lub bezemisyjnych źródeł ciepła. W kwestii gospodarki wodno-ściekowej projekt planu nakłada obowiązek odprowadzania ścieków docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, przy możliwości stosowania rozwiązań tymczasowych w tym zakresie. Zawarto również ustalenia w zakresie wód opadowych i roztopowych, które zapobiegają pogarszaniu stanu wód podziemnych. W związku z tym rozwiązania w zakresie infrastruktury ograniczają w wysokim stopniu wpływ inwestycji na środowisko wodno-gruntowe, co jest istotne w kontekście spływu wód w kierunku Jeziora Pakoskiego.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie, jednak projekt planu ma na celu harmonijny rozwój terenu. W dokumencie ustalono nieprzekraczalne linie zabudowy, a także minimalną powierzchnię terenów biologicznie czynnych oraz inne parametry mające na celu spójny rozwój terenu. Zawarto również odpowiednie ustalenia w zakresie strefy ochrony konserwatorskiej oraz zabytkowej zabudowy. W związku z tym zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu nie powinny wpłynąć na pogorszenie walorów estetycznych okolicy oraz na obiekty kultury materialnej.

Projekt miejscowego planu obejmuje tereny w różnym stopniu zagospodarowane, a jego zapisy mają prowadzić do realizacji nowych obiektów oraz uporządkowania zagospodarowania przestrzeni i jej dalszego funkcjonowania w ramach jednolitych zasad, zgodnych z wymogami ładu przestrzennego. Obszar objęty opracowaniem jest terenem miejskim, nowe inwestycje nie powinny wpłynąć na warunki ekologiczne okolicy. Dzięki przyjętym rozwiązaniom infrastrukturalnym nowe inwestycje nie powinny znacząco wpłynąć na warunki środowiskowe obszaru jak i okolicy, które zostały tu zmienione już dawno temu.

Na obszarze opracowania nie występują tereny chronione ani cenne siedliska przyrodnicze. Nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Rozwiązania zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwalają na efektywne wykorzystanie

przestrzeni, są zgodne z przyrodniczymi predyspozycjami terenu oraz są prawidłowe z punktu widzenia potrzeb środowiska i zasad zrównoważonego rozwoju.

Reasumując, nie prognozuje się znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko w wyniku wykonania ustaleń projektu uchwały. W wielu aspektach projekt planu korzystnie wpłynie na poprawę jakości środowiska oraz krajobraz, dzięki zaplanowanemu rozwojowi terenu.

18. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko

19. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- geoportal.gov.pl;
- geoserwis.gdos.gov.pl;
- Informacja dotycząca zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej województwa kujawsko-pomorskiego (stan na 31 stycznia 2021 r.);
- Internetowy Atlas Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- mapa.plk-sa.pl;
- mapy.mojregion.info;
- materiały Państwowego Instytutu Geologicznego i Państwowej Służby Hydrogeologicznej;
- materiały Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- Opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Powstańców Wielkopolskich, Polnej oraz Ustronie, obręb ewidencyjny 05 i 06 m. Janikowo, gm. Janikowo, Pracownia Ochrony Środowiska i Systemów Informacji Geograficznej GEOECOM, luty 2023;
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Janikowo (Uchwała nr XIX/159/2016 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 27 września 2016 r.);
- Uchwała nr XVIII/150/2000 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 23 sierpnia 2000 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta Janikowa, obejmujących tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami oraz pod zespół garaży;
- Uchwała nr XXI/192/2020 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy aglomeracji Janikowo (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2021 r. poz. 171);
- Uchwała nr XXXII/290/2022 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

terenu w rejonie ulic: Powstańców Wielkopolskich, Polnej oraz Ustronie, obręb ewidencyjny 05 i 06 m. Janikowo, gm. Janikowo.

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko